

Naš športnik 2008

Danes, 18. decembra, ob 17. uri
v Kulturnem domu v Gorici

Vesela pomlad slavila svojih prvih trideset pomladi

Goriški fotoklub Skupina 75 končno na svojem

gioielli - dragulji
malalan

VAŠA DRAGUJARNA
z vami od leta 1949

Narodna ul. 28 - Tel. 040.211.465 - Opčine
www.malalan.com

Primorski dnevnik

ČETRTEK, 18. DECEMBRA 2008

Št. 300 (19.390) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art. 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Težave so zlasti politične narave

SANDOR TENCE

Demokratska stranka doživlja zelo težke trenutke. Na eni strani problemi s korupcijo, na drugi strani hude politične težave, ki postavljajo pod vprašaj usodo stranke. O sodnih preskavah, v katere so vpleteni zastopniki DS, je v tem trenutku težko potegniti črto, gotovo pa gre za afero, ki upravičeno vznemirjajo člane in volilce stranke. Problem korupcije je očitno splošen problem, ki zadeva politiko, podjetnike in še marsikoga.

Zadnji škandali so nekoliko zasenčili politične težave demokratov, ki zavirajo razvoj stranke, kot si ga je zamišljal Walter Veltroni. DS se je rodila na valu velikega navdušenja in ljudske participacije, pričakovanja pa se doslej (še) niso uresničila. Namesto korenite prenovne političnega kadra smo doživeli, da so na vodilnih položajih ostali eni in isti ljudje. Res je, da so bili izvoljeni na primarnih volitvah, res pa je tudi, da jih glavnina izhaja iz aparatov nekdanjih strank. Mnogi od njih se obnašajo kot glasniki Marjetice ali Levih demokratov in če temu dodamo, da so se iz obeh strank ohranile struje in podstruje lahko sklepamo, kakšna zmeda vlada v Veltronijevi stranki.

Problem v problemu so odnosi z Antoniom Di Pietrom, ki je, bolj kot zaveznik, Veltronijev politični tekmeč. Na nedavnih volitvah v Abrucih je leva sredina gladko izgubila, Di Pietro pa se predstavlja kot zmagovalec, ker je dobil skoraj toliko glasov, kot Veltronijeva stranka. V tem zavezništvu je res nekaj nenaravnega.

DEŽELA - Zaščitni zakon za našo skupnost

Tondo podpisal dekret o vidni dvojezičnosti

Na seznamu ni tržaške pokrajine in Občine Ronke

ITALIJA - Sodnik potrdil izvršljivost odredbe o izklopu naprav

Eluana Englaro bo najbrž umrla v videmski bolnišnici

MILAN, VIDEM - Pooblaščen upravitelj videmske bolnišnice Città di Udine (na sliki) Claudio Riccobon je včeraj potrdil, da je njegova klinika pripravljena odklopiti naprave, ki

Eluano Englaro že skoraj 17 let umetno držijo pri življenju. Semkaj jo bodo iz Lecca verjetno prepeljali danes. Milanski sodnik je namreč včeraj potrdil, da je odredba, ki omogoča

Eluanino smrt, povsem izvršljiva, pa čeprav je minister za zdravstvo Sacconi v torek izdal direktivo, s katero je skušal odredbo ustaviti.

Na 2. strani

TRST - Predsednik Furlanije-Juljske krajine Renzo Tondo je podpisal odlok o izvajanju vidne dvojezičnosti v sklopu zaščitnega zakona za slovensko manjšino. Novico o podpisu je predsednik Dežele včeraj sporočil svetniku Slovenske skupnosti Igorju Gabrovcu. Prvi odziv v slovenski manjšini na podpis odloka, ki še ni bil objavljen, so precej previdni.

Glede na predlog paritetnega odbora so s seznama izpadle tržaška in videmska pokrajinska uprava in Občina Ronke. Tondov odlok bo pravno močen z objavo v Uradnem vestniku FJK.

Na 3. strani

SDGZ za projekt
Po Krasu z vespo

Na 4. strani

V Zgoniku velika
pozornost šolskim
poslopjem

Na 9. strani

Intervju: igralec in
pevec Brane Završan

Na 15. strani

Goriški odbor staršev
iz slovenskega vrtca
vztraja z zahtevo
po samoupravi kuhinje

Na 16. strani

V treh dneh se je
trikrat ponesrečil,
včeraj smrtno

Na 16. strani

EVROPSKA UNIJA - Z veliko večino

EP potrdil podnebno energetske sveženj

STRASBOURG - Evropski poslanci so včeraj na plenarnem zasedanju v Strasbourgu z veliko večino potrdili podnebno-energetske sveženj, ki predvideva večjo rabo obnovljivih virov energije, zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov in povečanje energetske učinkovitosti. Unija naj bi v skladu s predlaganimi cilji do leta 2020 zmanjšala izpuste toplogrednih plinov za 20 odstotkov, povečala delež obnovljivih virov za 20 odstotkov ter izboljšala energetske učinkovitost za 20 odstotkov.

Na 21. strani

OBČINA TRST
Skupno 1.218
dvojezičnih
izkaznic

TRST - V tržaški občini so v enem letu, od 12. decembra lani do 11. decembra letos, izdali skupno 1.218 dvojezičnih italijansko-slovenskih osebnih izkaznic. 1.032 je bilo papirnatih, izdanih v Uradu za Slovence v Ul. Giotto in v občinskih izpostavah na Opčinah in na Proseku, 186 pa elektronskih, izdanih v občinskem uradu v Ul. Genova. Poleg papirnatih in elektronskih osebnih izkaznic so občinski uradi izdali še skupno 350 dvojezičnih anagrafskih dokumentov in potrdil.

Na 8. strani

Estetica orchidea

PONUDBA ZA JESEN in ZIMO:

3x MASAŽA ZA SPROSTITEV - 50 min

1x SCRUB TELESA - 30 min

1x PEDICURE IN MANICURE

1x GLOBINSKO ČIŠČENJE IN NEGA OBRAZA

za samo 129 eur!

Od 15.11. do 31.12.08 20% popusta za vse!
Estetske usluge vam nudimo tudi na domu!

Za rezervacijo pokličite na št. 040 2171089

FERNETIČI, 3 - OB HOTELU FERNETTI, 200m PRED MEJO

KORUPCIJA - Škandal v mestu pod Vezuvom

V Neaplju trinajst aretacij Občinska uprava na robu krize

Med aretiranimi tudi dva občinska odbornika iz vrst Demokratske stranke

DEMOKRATI Veltroni: To nikakor ni moja stranka

RIM - »To ni moja stranka.« Walter Veltroni je takole grenko komentiral novice o sodnih preiskavah in škandalih, v katerih so vpleteni zastopniki Demokratske stranke. Z najhujšimi težavami se soočajo v Neaplju, nespodbudne novice za demokrate pa prihajajo tudi iz Abrucov, Toskane, Bazilikate in Sardinije. Na otoku bo vsekakor predsednik deželne vlade Renato Soru najbrž preklical svoj odstop, kar naj bi naredili v prihodnjih dneh. Veltroni resno razmišlja, da bi na »kriznih« območjih imenoval strankine izredne komisarje. Pri tem se omenja Neapelj in Kampanijo ter Abruce, kjer so demokrati na nedavnih deželnih volitvah doživeli hud poraz.

Predsednik je svojim najožjim sodelavcem dejal, da zadnja dogajanja zahtevajo korenite korake za prenovitev Demokratske stranke. Ta prenovitev se mora začeti takoj, do izraza pa mora priti že pri oblikovanju kandidatnih list za spomladanske evropske volitve. Veltroni je ponovil, da popolnoma zaupa sodstvu, v tem trenutku pa noče obsoditi nikogar, saj hoče podrobno proučiti posamezne primere.

Mnogi poslanci in senatorji DS so včeraj vsekakor pozvali predsednika, naj razbije volilno zavezništvo z Antoniom Di Pietrom, ki je doslej samo škodilo Demokratski stranki.

NEAPELJ - Po nalogu neapeljskega tožilstva so včeraj aretirali trinajst oseb, ki so vpletene v t.i. škandal Global service. Med aretiranimi sta tudi občinska odbornika iz vrst Demokratske stranke, katerima je županja Rosa Russo Iervolino takoj odvzela pooblastila. Med aretiranimi je tudi podjetnik Alfredo Romeo, medtem ko je tožilstvo zahtevalo aretacijo tudi dveh poslancev, in sicer Itala Bocchina in Renza Lusettija. Bocchino, sicer predstavnik Nacionalnega zavezništva, je podpredsednik poslanske skupine Ljudstva svobode, Lusetti pa je član poslanske skupine Demokratske stranke.

Škandal in aretacije so močno zamajale neapeljsko mestno upravo, ki jo vodi županja Russo Iervolino. Včeraj zjutraj je izjavila, da ne razmišlja o odstopu, po popoldanskem srečanju z upravo in z vodstvom Demokratske stranke, kateri pripada, pa je dejala, da odstopa v teh pogojih ne izključuje. V tem primeru bi bile v Neaplju spomladi občinske volitve.

Afera Global service je vredna približno 400 milijonov evrov. Neapeljska uprava je hotela s sklepom občinskega odbora dati v zakup skupini podjetnikov številna pomembna javna dela. V ta namen je občinski odbor odobril sklep, korupcijski škandal pa je izbruhnil, preden bi Občina razpisala tozadevne javne dražbe. Politiki in upravitelji so dejansko osumljeni, da so prejeli podkupnine, preden bi Občina Neapelj dala v zakup javna dela. Tožilci naj bi imeli v rokah dokaze, da so se aretirani politiki in podjetnik Alfredo Romeo vnaprej sporazumeli, kdo bo na koncu dobil javna dela, za katera - kot rečeno - še ni bila sploh razpisana dražba.

Preiskava, ki je privedla do včerajšnjega razpleta, je trajala več mesecev. Da se v Neaplju nekaj pripravlja, se je govorilo in pisalo že nekaj

PODJETNIK
ALFREDO ROMEO

NEAPELJSKA
ŽUPANJA ROSA
RUSSO IERVOLINO

dni, nihče pa ni pričakoval, da bodo na koncu aretirali kar trinajst oseb. Med njimi so politiki, podjetniki in odvetniki, ki so po mnenju sodnikov igrali neke vrste posredniško vlogo med politiko in podjetništvom.

Županja Russo Iervolino je izrazila veliko obžalovanje nad dogodki in, kot rečeno, napovedala, da razmišlja tudi o odstopu. O tem se je po telefonu pogovorila z Walterjem Veltronijem, ki ji je najavil izredno komisarsko upravo za Demokratsko stranko v Neaplju in v Kampaniji. V

afero se je posredno vključil tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je na včerajšnji otvoritvi letne konference italijanskim veleposlanikov podčrtal, da bi morali imeti politiki in upravitelji vedno pred seboj javno dobro in javne koristi.

Težavam, ki pestijo neapeljsko občinsko upravo, je treba dodati težave, s katerimi se sooča deželna vlada Kampanije, začenši z njenim predsednikom Antoniom Bassolinom. Tudi on je pred nekaj tedni razmišljal o odstopu, potem pa si je premislil.

WHY NOT Za Prodi najbrž umik obtožnice

CATANZARO - Javno tožilstvo v Catanzaru je zaključilo preiskavo Why Not, ki jo je svoj čas uvedel in vodil javni tožilec Luigi De Magistris, dokler ga niso premestili v Neapelj. Preiskava, ki je bila v središču nedavnega spora med javnima tožilstvoma iz Catanzara in Salerna, zadeva domnevno zlorabo evropskih finančnih sredstev, v njej pa je vpletenih kakih sto osumljencev. Ti bodo imeli zdaj 20 dni časa, da zahtevajo, naj jih preiskovalci zaslišijo. Kaže, da bo javno tožilstvo za nekdanjega premiera Romana Prodi predlagalo umik obtožnice.

Aretiranemu
podjetniku Alfredu
Romeo so včeraj
sodniki zaplenili
tudi hotel v
središču Neaplja

ANSA

BIOETIKA - Kljub direktivi, s katero je minister prepovedal prekinitev umetnega hranjenja Eluana Englaro naj bi umrla v videmski bolnišnici Milanski sodnik potrdil izvršljivost julijske odredbe

MILAN, VIDEM - »Odredba, s katero je milansko prizivno sodišče letošnjega 9. julija dovolilo izklop naprav, ki Eluano Englaro držijo umetno pri življenju, je nesporno izvršljiva. Zakon namreč pravi, da je sodni ukrep, proti kateremu ni mogoče več vložiti priziva, dokolčno izvršljiv.« Tako je včeraj dejal milanski prizivni sodnik Filippo Lamanna, ki je izdal julijsko odredbo, s katero je sprejel zahtevo Eluaninega očeta Beppina, da bi 37-letno žensko, ki je že skoraj 17 let v nepovratni komi, pustili umreti. Glavno milansko tožilstvo je medtem vložilo priziv proti julijski odredbi, toda ka-

ELUANA ENGLARO

sacijsko sodišče v Rimu je 11. novembra priziv zavrnilo kot nesprejemljiv. Drugih prizivov pa ni več mogoče vložiti.

BEPPINO ENGLARO

Lamanna je s svojo včerajšnjo izjavo odgovoril na direktivo, s katero je minister za zdravstvo Maurizio Sacconi ta torkeljavnim in zasebnim strukturam italijanskega zdravstvenega sistema prepovedal, da bi prekinili umetno hranjenje in hidracijo bolnikov v komi. Direktiva je splošnega značaja, a očitno jo je minister izdal prav z namenom, da bi preprečil izvršitev julijske odredbe milanskega prizivnega sodišča. Beppino Englaro je namreč medtem našel bolnišnico, ki bi bila pripravljena njegovo hčerko pospremiti v smrt. Gre za videmsko kliniko Città di Udine.

To je potrdil poverjeni upravitelj bolnišnice Claudio Riccobon. Na včerajšnji tiskovni konferenci v Vidmu je dejal, da je soba za Eluano že pripravljena in da je na voljo tudi ekipa 20 do 25 zdravnikov-prostovoljcev, ki bi bolnici v nepovratni komi omogočili, da umre. To naj bi zahtevalo kakih 15 dni. Eluano bi nato pokopali v Paluzzi v Karniji, od koder prihaja njen oče Beppino in kamor je tudi sama rada zahajala na počitnice.

CLAUDIO
RICCOBON

Eluana bi bila morala prispeti v Videm že v torkeljavnem zdravstvenem domu v Leccu, kjer leži vse od leta 1992, ko je v prometni nesreči utrpela hudo poškodbo možganov. Postopek premestitve so prekinili, potem ko je minister Sacconi izdal svojo direktivo. »Zdaj gre za pravno vprašanje oziroma za vprašanje zakonitosti. Potrjujemo našo razpoložljivost, a ob spoštovanju veljavnih norm,« je včeraj dopoldne dejal Riccobon in dodal, da je zadeva v rokah odvetnikov Eluaninega očeta.

Kot uvodoma rečeno, pa je medtem včeraj milanski prizivni sodnik Lamanna že potrdil, da je njegova julijska odredba dokončno izvršljiva in da je ministrova direktiva ne more ustaviti. Zato je verjetno, da bodo Eluano prepeljali v Videm v kratkem, mogoče že danes. Sicer pa tudi minister Sacconi vztraja na svojem stališču. Včeraj je videmski bolnišnici zagrozil, da jo bodo doletele »predvidljive posledice«, če se ne bo držala njegove direktive.

Vatikan napadel Finija, »dediča fašizma«

VATIKAN - Vatikansko glasilo L'Osservatore Romano je včeraj ostro napadlo predsednika poslanske zbornice Gianfranca Finija, sicer prvaka Nacionalnega zavezništva, ker je v torkeljavnem dnevu, da se niti Katoliška cerkev ni uprla rasnim zakonom, ki jih je leta 1938 uvedel fašizem. »Čudi nas in nas boli, da eden izmed dedičev fašizma, ki je bil edini odgovoren za sramotne rasne zakone, zdaj kliče na zatožno klop Katoliško cerkev. S tem izkazuje svoje pomanjkljivo poznavanje zgodovine, pa tudi pritlehni politični oportunistem,« piše dnevnik.

Tožilstvo zahteva zapor za odvetnika Berlusconi

MILAN - Milansko tožilstvo za britanskega odvetnika Davida Millsa zahteva štiri leta in osem mesecev zaporne kazni, ker naj bi od sedanjega ministrskega predsednika Silvia Berlusconi prejel podkupnino za lažno pričanje. Berlusconi je obtožen, da je 62-letnemu Millsu leta 1997 plačal 415.000 evrov v zameno za lažno pričanje v prid premieru na dveh prejšnjih sojenjih proti njemu v 90. letih prejšnjega stoletja.

Mills je sprva priznal, da je od Berlusconi prejel denar "v znak priznanja" za svoje delo. Kasneje je to zanimal, rekoč, da mu je denar izplačal italijanski ladjedelec. Berlusconi vse obtožbe odločno zanika, sicer pa je postopek proti njemu ustavljen zaradi imunitete, ki jo je uvedel zakon Alfano.

Videmska bolnišnica Città di Udine

ZGONIŠKA OBČINA - Odbornik za šolstvo Igor Gustinčič

Zgonik: v petih letih 267 tisoč evrov za šolska poslopja

Vrtec v Gabrovcu in šolski poslopji v Saležu in Zgoniku povsem varni

Na zadnji občinski seji je zgoniški župan Mirko Sarđoč v svojem uvodnem posegu sporočil občinskim svetnikom, da so vsa šolska poslopja v občini »statično neoporečna«. Prejela so potrdilo, da so »statično varna.« Bilo je prav v dneh po nesreči v italijanskem liceju v kraju Rivoli pri Turinu, kjer se je v eni od učilnic zrušil strop, pod katerim je umrl 17-letni dijak. Stanje šolskih poslopj v Italiji je bilo takrat sila aktualno. Številne stavbe so bile pod drobnogledom: mnogo zgradb vrtcev, osnovnih in srednjih šol državi ni odgovarjalo varnostnim, protipožarnim in drugim predpisom. Mnogo poslopj je bilo starih in zato potrebnih korenitih posegov. Županovo sporočilo je bilo zato nadvse pomirjujoče.

Zgoniška občina je posvetila šolskim poslopjem veliko pozornost. »V tej mandatni dobi je občinska uprava investirala za obnovo in vzdrževanje treh šolskih stavb v Gabrovcu, Zgoniku in Saležu skupaj 267 tisoč evrov,« je to pozornost levosredinskega odbora številčno podkrepil odbornik za šolstvo Igor Gustinčič. Toliko so stala popravila, vsakoletna vzdrževanja, prenove in obnove šolskih poslopj v zadnjih petih letih.

Odbornik je razčlenil stroške. V posloplju gabrovskega otroškega vrtca so opravili notranja zidarska popravila, za kar je občina odštela 42 tisoč evrov. Pleskanje in zamenjava oken so stali 11.300 evrov, ureditev sanitarij, dela v kuhinji, zamenjava grelcev nekaj več kot 7 tisoč evrov. V sedaj lepo urejeni in opremljeni gabrovski vrtec je uprava investirala skupaj nekaj več kot 61 tisoč evrov.

V posloplju zgoniške osnovne šole, ki nosi ime po dnevu osvoboditve, 1. maj 1945, je opravila občinska uprava v zadnjih petih letih več manjših del, že prej pa je bilo opravljeno večje delo: obnova strehe. Zadnja leta so uredili klimatizacijo, odtok, napušč. Poslopje so prepletkali in uredili kuhinjo. To delo je bilo potrebno, saj šolska menza nudi kosila tako vrtcu in šolama zgoniške občine kot tudi vrtcu in osnovni šoli na vrtcu, ker sta občinski upravi (zgoniška in repentabska) podpisala konvencijo o skupnem koriščenju šolske kuhinje.

V posloplju zgoniške osnovne šole so nadalje uredili prezračevanje v podstrešju in obnovili zunanjo ograjo. Skupna investicija za to šolo je v zadnjih petih letih znašala kakih 40 tisoč evrov. V času velikih obnovitvenih del so bili zgoniški šolarji začasno »preseljeni« v prostore osnovne šole v Saležu, ko so to šolo prenavljali, pa so se saleški učenci pridružili zgoniškim.

Največji delež je občinska uprava investirala v poslopje osnovne šole Lojzeta Kokoravca-Gorazda v Saležu. Večino del so opravili lani, dokončali pa so jih pred kratkim. Odbornik Gustinčič je omenil obnovo sanitarij in stranišč, kanalizacije in tal. Leto prej so obnovili učilnice (prispevek v višini 35 tisoč evrov), zunanji zid in ograjo (17 tisoč evrov). Dela v šolskem posloplju v Saležu so v petih letih stala skupno 165 tisoč evrov.

Zgoniški odbornik za šolstvo je potrdil, da vsa tri šolska poslopja v Gabrovcu, Zgoniku in Saležu odgovarjajo varnostnim in protipožarnim normam. Vse strukture so statično varne. Gustinčič je pri tem izpostavil skrb osebja tehničnega urada, ki je poskrbelo za pripravo načrtov in za opravljanje dela. Obenem je podčrtal plodno sodelovanje z nabrežinskim didaktičnim ravnateljstvom, v okviru katerega delujejo šoli in vrtec v zgoniški občini. Kar šolske oblasti vprašajo za ureditev in varnost otrok, to se skuša urediti, je menil zgoniški občinski odbornik za šolstvo Igor Gustinčič.

M.K.

Poslopje osnovne šole 1. maj 1945 v Zgoniku

KROMA

TREBČE - Razstava

Magični svet Marinelle Terbon

V nedeljo se je v Hiški uod Ljenčnice v Trebčah zaključil niz pobud ob 110-letnici delovanja SKD Primorec z odprtjem fotografske in slikarske razstave Marinelle Terbon Zgodbe, ki so mi jih vedno pripovedovali nonoti. Za magično in eksotično atmosfero je poskrbel glasbenik Piero Purini, umetnico pa je predstavil Fabio Perco, profesor na videmski univerzi, naravoslovec in odgovorni Naravnega rezervata ustja Soče. Marinella Terbon živi in ustvarja v Trebčah. S skupinskimi in samostojnimi razstavami se je predstavila občinstvu po Italiji in Avstriji.

Profesor Fabio Perco je povedal, da nas dela Marinelle Terbon popeljejo v fantastični svet magije. Gre se za enigmatičen

svet, skoraj v pozabi, izbrisan, pokopan in mogoče tudi poln »brezveznih in neumnih« vrazevernosti, ampak istočasno tudi poln presenečenj, vznemirjenosti in občutkov, ki so danes redki in ki jih lahko znova odkrijemo in vrednotimo preko umetnosti. Marinellino umetnost lahko primerjamo z moderno in manj znano umetnostjo v Italiji, ampak vsakakor slavno predvsem po zaslugi tistih umetnikov, ki so se navdihovali v naravi.

Razstava je vezana na pravljično buč in čevljkov - mogoče čarobnih, čarovnic, ki pa niso temne in agresivne. To so simpatične starke, ki letajo na metlah, in jih avtorica predstavlja pod drobnogledom, v spremstvu krokarjev, kot pripoveduje zgodba.

BARKOVLJE

Medkulturna božičnica

V barkovljskem društvu so v ponedeljek, praznovali malčki otroškega vrtca, učenci glasbene delavnice, ki jo vodi Aleksandra Pertot, in šolarji. Božičnico so pripravili v duhu medkulturnega dialoga, ki zaznamuje iztekajoče se leto.

Učenci glasbene delavnice so pokazali svoje znanje s petjem in igranjem na različna glasbila. Izvedli so pesem po ljudski melodiji Babica zima in Božično pesem na Schubertovo melodijo. Pesmi je priredila Aleksandra Pertot.

Učenci in učenke osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja iz Barkovelj so se z novimi barvanimi majicami podali na pot odkrivanja različnih kultur in jezikov. Učenci petega razreda so uvodoma podali globoko razmišljanje o praznikih in so se odločno zavzeli za to, da je najbolje, da podarimo sebe in svoj čas namesto dragih daril.

Otroška radovednost jih je ponesla daleč v tuje kraje. Brskali so po zakladnicah različnih narodov in ugotovili, da je v različnosti pravo bogastvo.

Na poti v svet različnih kultur so se najprej zaustavili na Portugalskem. V četrtekovi popoldanski delavnici so se z gospo Cristino naučili portugalsčino. Prav v tem jeziku so prikazali ljubko božično zgodnico. Z gospo Irino so obiskali mrzle ruske pokrajine, kjer so si v dolgih zimskih večerih pripovedovali čudovite zgodbe. Pravljično o repi velikanki so zaigrali v brezhbitni rušini.

Nato so se vsi skupaj selili v Veliko Britanijo. Iz Londona je doma gospod Michael, ki je utrjeval angleščino v petkovi popoldanski delavnici. V angleščini so nam povedali, kako okusna lahko postane juha iz kamenja. Za kratek čas so se zaustavili tudi v Srbiji in Črni gori in razmišljali, kako lepo je gojiti prijateljstvo.

V tem malem odkrivanju sveta so se srečali tudi z revnimi, zapostavljenimi in spregledanimi. Spomnili so se vseh otrok, ki nimajo strehe nad glavo in nikogar, ki bi jih ščitil in ljubil. V besedah Martina Luttra Kinga se lepo odražajo želje vseh nas.

Globoko so se vsem utisnile v spomin besede 18-letnega dekleta iz Nepala, ki pravi: »Sanjam, da se borim za pravice ljudi. Sanjam, da izobrazba za otroke ni vseeno. Sanjam, da imam prijatelje v vsaki rasi. Z roko v roki in z ramo ob rami korakajmo, da sanje vsakega postanejo resničnost.« Po voščilih v vseh jezikih in pozdravu gospe ravnateljice je v dvorani zadonela pesem Sonce sreče.

Drevi v Križu koncert opernih arij

Po izredno uspeli postavitvi Mozartove opere Figarova svadba v poletnem sklopu predstav Festivala morja, ki so jo uprizorili udeleženci Mednarodne akademije za solopetje v Križu pod mentorstvom priznanega basista in domačina Aleksandra Švaba, je za prihajajoče božične praznike v načrtu koncert opernih arij. Prejšnji konec tedna je v Slomškovem domu v Križu namreč ponovno zaživela Mednarodna akademija za solopetje z novim programom in ambicioznimi načrti. Tokratnih tečajev se poleg pevcev iz Slovenije, Hrvaške in Italije udeležujejo tudi gostje iz Prage. Pred kratkim se je maestro Švab skupaj s pianistom Janom Grbcem mudil v Pragi, kjer je na tamkajšnji Akademiji imel nekajdnevni tečaj.

Nekaj čeških pevcev bo poleg ostalih sodelovalo na koncertu opernih arij, ki bo drevi ob 20.30 v domu Albert Sirk v Križu, pod mentorstvom basista Švaba in ob klavirski spremljavi Jana Grbca. Koncert organizira Mednarodna akademija za solopetje s sodelovanjem vseh društev, ki so vključena v Združenju za Križ. (ht)

Društvo Tabor vabi v soboto na Opčine

V soboto bo v Prosvetnem domu na Opčinah zaključni večer ob 40-letnici društva Tabor. Sobotno slavje pa bo istočasno obeležilo tudi 140 let kulturnega udejstvovanja na Opčinah, ki se je začelo z ustanovitvijo čitalnice leta 1868.

Na večeru, ki so ga poimenovali Od včeraj do jutri, bodo predstavili istoimensko publikacijo, ki prinaša zgodovinski prerez društvenega delovanja in so jo uredili Dušan Kalc, Živka Peršič, Nori Jerič in Stanka Hrovatin, ter istoimenski dvd o današnji društveni dejavnosti (pevska, dramska, rekreacija, knjižnica, prireditve, glasbena srečanja, Poletje pod kostanjem, itd.). Za snemanje in realizacijo je poskrbel Marko Civardi, glas je posodil Livij Valencič, sodelovalo pa je veliko članov in članic, ki nestrpno čakajo, da bodo videli sebe in druge. Ker gre za praznik, bo dvojni predstavitev sledila tudi družabnost z glasbo v živo, srečelovom in presenečenji. Ne nazadnje bo to tudi priliko, da člani in gostje nazdravijo praznikom in novemu letu.

Božičnici v Nabrežini

V sklopu Božičnega sejma 2008, ki ga prireja SKD Igo Gruden, bo danes ob 17. uri božični pozdrav otrok nabrežinskega vrtca in učenec osnovne šole Virgil Šček, ki se bodo z recitacijami, igrkami in petjem poklonili praznikom in božičnemu času. Ob 17.30 pa bo sledila pravljica za otroke Poročno potovanje, ki ga prireja lutkovna skupina Tipitapi liceja Anton Martin Slomšek.

Jutri bo ob 16. uri božična prireditve dijakov srednje šole Igo Gruden, v sklopu katere bodo predstavili koledar za leto 2009. Posvečen je poeziji Iga Grudna, da »bi vedno na novo sejala semena ljubezni, vedrine in miru med mlajšimi in starejšimi bralci«. Krasi pa ga izbor risb, ki so jih v okviru projekta Slikarji Krasa izdelali dijaki nabrežinske srednje šole pod mentorstvom prof. Nadje Doljak in prof. Ani Tretjak. Na predstavitvi bodo nagrajeni učenci, katerih umetnine krasijo društveni koledar, in sicer z dokumentarcem o Igu Grudnu Glasnik slovenske brežine, ki ga poklanja slovenski oddelek deželnega sedeža RAI v Trstu. (Z.P.)

REPENTABOR - Koncert ob 30-letnici openskega otroškega in mladinskega pevskega društva Vesela pomlad

Tridesetero častitljivih s petjem prepojenih Veselih pomladi

Slovesnost je oblikovalo šest pevskih skupin današnjih in nekdanjih pevcev - Podelili so Gallusova priznanja in diplome

V petek, 12. decembra, smo bili v športni dvorani na Repentabru priča koncertnemu večeru. Ob častitljivi 30. obletnici delovanja ga je pripravilo opensko slovensko otroško in mladinsko pevsko društvo Vesela pomlad.

Po izvirnem pevskega pozdravu s pomenljivim sporočilom Glasba mi je vse, s katerim so prepevaje vstopali nastopajoči, so razkrili smisel slavnostnega večera: »Izključno pevski govorniki smo zaupali nocojšnji praznik z željo, da bi s starimi prijatelji obujali spomine na pretekla glasbena doživetja, z novimi pa bi pogledali v nova obzorja sedanjosti in bodočnosti našega društva kot tudi skupne zborovske stvarnosti in njenih sprememb. Vezna nit celotnega programa bo potovanje, v poklon letošnjemu Letu medkulturnosti, a tudi zakladu človeških in pevskih izkušenj, ki ga je preko 500 pevcev v teh letih pridobilo pri društvu Vesela pomlad, ko smo potovali s kovčkom v roki, kot tudi, ko je bila dovolj naša domišljija in čar pevske umetnosti.« Obljubljeno smo z rosnimi očmi okušali ob pesmih in osebnih izpovedih o smislu in doživljanju petja v zboru Vesela pomlad.

Slovesnost je oblikovalo šest skupin. Otroški pevski zbor, mlajša dekleška pevka skupina in novonastali ženski pevski zbor, ki so danes aktivni, je pripravila Mira Fabjan, ki je bila že kot dejavna pri veseli pomladi najprej kot pevka sedaj pa še kot zborovodkinja. Poleg njih pa so nastopile druge tri skupine nekdanjih pevcev, ustanovna dekleška pevka skupina, nekdanji ženski pevski zbor in nekdanja fantovska skupina. »Nekdanji« so se na nastop sami pripravili oz. v pomoč jim je priskočila kolegica-mentorica Katja Granier. Koncert so zasnovali enovito, a z močnim poudarkom na prehojeni poti. Slišali smo zimzelene zborovske pesmi, prave hite, ki so jih tudi po tridesetih letih razni zbori Vesele pomladi zapeli doma in po svetu. Sedaj dejavne zborovske skupine pa so pod vodstvom Mire Fabjan izvedle skladbe, ki so izraz današnjih sprememb v didaktičnem uvajanju otrok v svet zborovske glasbe, zokusno uporabo mimike, da dejansko ponazorijo sporočilo pesmi in orfovih in-

Na koncertu so skupaj zapeli novo himno Vesele pomladi Mi nosimo pomlad, ki jo je pesnica Ljubka Šorli napisala izrecno zanje

KROMA

strumentov, na katere so zaigrali sami otroci. Za nevsiljivo in okusno instrumentalno spremljavo so poskrbeli pianista David Lenissa in Romina Stecher, bas kitarist Mario Garavello, bobnar in pevec David Vidali ter harmonikarja Zoran Lupinc in Egon Tavčar.

Na slavnostnem koncertu je izstopala nova himna Vesele pomladi *Mi nosimo pomlad*, ki jo je prijateljica Vesele pomladi Ljubka Šorli napisala izrecno zanje. Svežo in mladostno zvočno podobo pa sta vdihnili brata Martina in Marko Feri, ki sta nekdanja člana zbora danes pa spoštovanja vredna poklicna glasbenika. Vsi nastopajoči so jo zapeli z ganljivim žarom.

Podelitev Gallusovih priznanj in diplom je stalnica praznovanja vsake obletnice Vesele pomladi, saj pomeni vedno

oseben trenutek slavnostnega večera. Priznanja sama po sebi nimajo nobene »tržne« vrednosti, vsebujejo pa močno sporočilo, saj kažejo na tisto, kar določena skupina ljudi ali naroda čuti kot vrednoto. Gallusova značka v našem kulturnem prostoru pomeni, da je petje nam Slovincem kot hrana za lastno istovetnost. In v tem duhu je Vesela pomlad izobrazila preko 500 pevcev, tako da je velik del njih zmožen brati note. Za izbiro in oblikovanje zboru primernih didaktičnih metod je zaslužan ustanovitelj in srce zbora, zborovodja, sedaj pa predsednik zborov Vesela pomlad Franc Pohajač.

Zahvale in čestitke imajo nedvomno podobno vlogo in pomen kot priznanja. Organizatorji večera so primerne omejili nastope tistih, ki so želeli če-

stitati zboru. Za mikrofonom se je zvrstilo veliko takih, ki so naklonjenost in spoštovanje javno izrazili drug drugemu znotraj zbora, veliko pa je bilo tudi uglednih osebnosti in predstavnikov ustanov, ki so pohvalili zbor in njegove predstavnike. Med zahvalami pa je še posebej izstopala tista, ki so jo namenili Zadrugi kraški banki za dolgoletno podporo in »posluš«, ki ga izkazuje do delovanja zbora.

Jubilej je še dodatno obogatila izdaja priložnostnega zbornika »30 let s pesmijo v srcu – Vesela pomlad, Opčine 2008« na 113 strani. Poleg natančne kronologije dogajanja in seznama oziroma delovanja skoraj petstotih članov vsebuje tudi zanimive prispevke, priložnostni esej, intervjuje z bivšimi dirigenti in izpovedi pevcev samih. V bodoče pa si vsi želimo zapis izkušnje izvirne pedagoško-

didaktične metode, ki jo je oblikoval Franc Pohajač. Želimo namreč v rokah držati tudi izsledke sociološke raziskave, ki bi razkrila še marsikatero dragoceno tega izjemnega pevskega projekta. Kot je namreč zapisal Franc Pohajač, »če je kaj, ki res razveseli, osreči, razbremeni, navduši, potolaži, razmeji, omehča, umiri, osredotoči, opogumi, je to pesem. Če sta kje poudarjena čut in spoštovanje do sočloveka, je to pri petju.«

Po slavlju pa je bilo v ranih jutranjih urah ganljivo se ozreti po z ljubeznijo pospravljeni dvorani, za kar so poskrbeli »skrivnostni« člani zbora, tisti izpred tridesetih let in drugi. Tudi oni in mnogi neimenovani so namreč del Vesele pomladi. Del njenega in našega močnega smisla.

Ivan Florjanc

NŠK - Razstava mlade Neže Milič

Iz oči ... v iskanju resnice

Živobarvna dela izražajo pozitivno naravnost, bogato osebnost in življenjsko energijo

Dvajsetletna umetnica Neža Milič

KROMA

Pozitivna naravnost slik 20-letne Neže Milič je tudi v včerajšnjem deževnem večeru priklicala sonce v prostore Narodne in študijske knjižnice. Tako je likovnica Jasna Merku ocenila živobarvno Nežino prvo samostojno likovno razstavo *Iz oči ...* Že sam naslov razkriva avtoričin pristop do dela, in sicer po eni strani izhaja želja po razkrivanju svojih emocij, po drugi pa radovedno in kreativno iskanje sporočilnosti, dialoga z ostalimi. »Dela so prežeta z življenjsko energijo. V njih izraža vsestransko in bogato osebnost z barvnostjo kompozicije, ritmom in gibkostjo.« Iz oči ... kot

veleva sam naslov pomeni avtorici neko iskanje resnice, ki je osnova slehernega umetniškega dela. Oči so namreč motiv, ki se na slikah ponavlja. »Z njimi ne znamo lagati in ko se pogledamo presežemo zunanje pregrade in veliko izpovemo.« Na slikah prevladuje uporaba pastela, ob njem pa še oglja, v svojem likovnem razvoju pa je uporabila kombinacije, kolaže in včasih celo preseglala dano likovno polje.

Za še dodatno iskrico življenja pa sta poskrbela mlada pevka Tina Renar ob kitarski spremljavi Aljose Saksida. (sas)

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Portae Aureae Štefana Turka

Lirična poetika ilustracij z arhitekturnimi motivi

Portae Aureae ali prag med človekovo zunanostjo in notranostjo. Tako je 34-letni likovni ustvarjalec Štefan Turk pojasnil naslov svoje razstave, ki so jo sinoči odprli v Tržaški knjigarni, kjer je avtorja in razstavo predstavila umetnostna kritičarka Nives Marvin (na fotografiji Kroma). Gre za 13 miniaturnih podob v mešani tehniki na papirju, ki krasijo letošnji koledar Goriške Mohorjeve družbe. »Tehniko sem si izposodil pri otroški ilustraciji, ki sem jo dodatno razvil in sperimentiral, naposled pa ustvaril nekaj, kar si je dalj časa zamišljal.«

Ilustracije pa so presegle zgolj dopolnilno pripovedno funkcijo, je poudarila Marvina in opozorila na avtorjevo namero po analiziranju in raziskovanju simbolno ikonografskega obrazca, predvsem arhitekturnih elementov vzhodnega in zahodnega sveta, znotraj katerih prevladujejo fasade in portali ali segmenti le-teh, vedno opredeljeni v premišljeno izbranem koloritu. »Atmosfera, ki preveva sleherni podobo, je mirna in spokojna, s svojo čutečo prabitno tišino celo meditativno pomirjujoča.« (sas)

SODOBNA UMETNOST - Mednarodni posvet

Koliko je sodobno prisotno v današnji družbi?

Izpostavljen je bil pomen povezovanja in sodelovanja na kulturnem področju

Razmišljanje o vlogi in poslanstvu sodobne umetnosti v današnji družbi ter razprava o učinkovitejšem razpredanju mreže sodelovanj med različnimi kulturnimi ustanovami sta bila rdeča nit celodnevnega mednarodnega posveta, ki je včeraj potekal v auditoriju ustanove Alliaz. Simpozij Sodobno zakaj? Izmenjava in mreže v novih dinamikah kulturne produkcije in promocije, ki je odgovoril na nekatera zelo aktualna vprašanja s polja sodobne umetnosti, je pripravila organizacija Casa dell'Arte, v katero je sicer združenih dvanajst tržaških združenj, ki se ukvarjajo s sodobno umetnostjo, pri realizaciji dogodka pa je sodelovala tudi Pokrajina Trst.

Po uvodnih pozdravih so besedo prevzeli gostje, ki so vsak v okviru svoje dejavnosti izpostavili vlogo in pomen sodobne umetnosti in pomen kulturnega delovanja kot sooblikovalca medkulturnega dialoga. Mnogim govornikom so izhodišče za predavanje predstavljali primeri dobrih praks, teh se je denimo poslužil tudi zdravnik in raziskovalec Fabio Fonda, ki se je v svojem posegu osredotočil na povezavo oz. interakcijo med znanostjo in umetnostjo. Govornik je predstavil imenitne tržaške znanstvene ustanove, kot so Center za teoretsko fiziko, Sissa, Area Science park, ICS itn in njihovo vpetost v svet sodobne umetnosti. Kot je spomnil Fonda, Area Science Park redno podeljuje štipendije, s katerimi želi promovirati raziskave na temo digitalne umetnosti, ob tem pa je še izpostavil, da so z uporabo tehnologije v umetniške namene na plan prišli tudi nekateri zapleti, povezani predvsem s konservacijo, restavracijo in unikatnostjo umetniških del. O slovenskem spletnem mediju, ki ponuja aktualne in arhivske informacije o razpisih, vabilih, nate-

čajih in virih financiranja in nasvete ter navodila za razna opravila iz sveta umetnosti je spregovorila urednica Marija Mojca Pungerčar, ki je zelo podrobno predstavila dejavnosti njihovega Artservisa. Pri tem je opozorila na vse večji interes, ki ga uporabniki kažejo za njihov spletni portal, in ob tem še poudarila, da njihovi uporabniki prihajajo predvsem iz bivših jugoslovanskih držav in držav vzhodne Evrope. Ustvarjalci Artservisa, ki je sicer nevladna in neprofitna organizacija, se posvečajo predvsem vizualni umetnosti, novim medijem, performansom, zvočni umetnosti in videom, največji interes pa, kot je zagotovila govornica, vlada za spletno stran, na kateri lahko mladi umetniki dobijo koristne informacije o virih financiranja. Umetniška kritičarka Francesca Agostinelli je v svojem diskurzu izpostavila pomen investiranja v sodobno umetnost, ob tem pa je predstavila še deželno revijo Juliet, ki bo poslej poseben prostor namenjala osebnim izpovedim na temo sodobne umetnosti. Govornica nam je razložila, da bo kot urednica te rubrike zbirala kritična mnenja raznih kulturnih delavcev, med katerimi se bodo znašla tudi razmišljanja političnih predstavnikov kulturnih institucij, ki imajo prav gotovo odločilno besedo pri realizaciji raznih projektov, ob tem pa je Agostinellijeva izpostavila potrebo, da bi bili projekti sodobne umetnosti dolgoročno programirani.

Na problematike v sodobni umetnosti je včeraj opozorila še cela vrsta gostov, ki je rešitev videla med drugim tudi v večji participatornosti posameznikov in javnih institucij. Predsednica združenja Skupina 78 Maria Campitelli je denimo postregla z nekaterimi namigi, kako bi lahko bolje promovirali sodobno umetnost v

V ospredje so prišle »dobre prakse«

KROMA

Trstu in njegovi okolici. Po njeni oceni v Trstu ne obstaja tako imenovana kultura sponzoriranja, na oblikovanje raznih projektov pa naj bi negativno vplivalo tudi pomankljivo poznavanje sodobne umetnosti, še posebej s strani šolarjev.

Drugi del posveta je bil prav tako posvečen analizi trenutne situacije in iskanju odgovorov na aktualna vprašanja. Svoje vizije so predstavili na-

slednji govorniki: Enrico Conte (direktor občinskega oddelka za izobraževanje, raziskave in visoko šolstvo), Franca Merluzzi (predstavnica deželne centra za katalogizacijo in restavracijo kulturne dediščine), Laura Safred (umetniška kritičarka), Paolo Toffolutti (umetniški direktor ustanove SPAC iz Butria), Roberto Vidali (založniški direktor revije Juliet) ... (sč)

OPČINE - ZKB

Nov, zelen koledar in podelitev štipendij

Zadružna kraška banka bo jutri izvedla svoje zadnje slovesno dejanje v letu, ki je označevalo stoletnico njene uspešne delovanja v korist tržaške skupnosti. Ob 17. uri bo namreč v svojih dvoranskih prostorih na Opčinah predstavila svoj koledar za prihodnje sončno leto. Ob tej priložnosti pa bodo tudi podelili štipendije dvanajstim posebno uspešnim dijakom-maturantom višjih srednjih šol in študentom, ki so diplomirali na univerzi v šolskem letu 2007/08. Gre za člane ali sinove članov ZKB.

Decembrska predstavitev koledarja je postala že tradicija v dolgotelni praksi zadružnega bančnega zavoda. Letos pa ima zaradi jubilejnih okoliščin morda slovesnejši značaj, prav gotovo pa v še markantnejši obliki potrjuje usmerjenost banke, ki se ne predstavlja javnosti samo kot učinkovit zavod za denarne usluge posameznim upnikom in dolžnikom, temveč predvsem kot pomemben dejavnik gospodarskega, socialnega in kulturnega razvoja teritorija, na katerem posluje.

Jubilejno leto je skoraj mimo in bliža se novo z novimi problemi in novimi izzivi. Z upravičenim ponosom in zadovoljstvom je ZKB s številnimi prireditvami ob stoletnici pogledala nazaj na uspešno prehojeno pot, njen pogled pa je bil slej ko prej usmerjen zlasti naprej. In na nek način se ta usmerjenost kaže tudi v navidez obrobni in manj pomembni, a v resnici dokaj pomembni pobudi izdajanja koledarja. Banka je tokrat izbrala poleg estetskega videza predvsem praktičnost in uporabnost. Leto 2009 bo po koledarju, ki ga bodo jutri predstavili, potekalo v znamenju zelene barve, ki simbolizira skrb za okolje, za zaščito naravnih danosti, pa tudi za zaščito ljudskih navad, domačih pridelkov ter sploh vsega kulturnega bogastva Krasa in mesta pod njim. Zeleno torej za Zadružno kraško banko predstavlja nek življenjski stil, ki se odraža v uslugah, ki jih zavod nudi ob vzajemnem zaupanju svojim klientom ter vsej skupnosti.

Praktičnost in uporabnost koledarja se kaže v objavi preprostih a koristnih pravil, nasvetov in priporočil, ki mesec za mesecem zadevajo razne aspekte povezanosti človeka z okoljem, od problemov energetskega varčevanja do ločenega zbiranja odpadkov ali bioloških pridelkov. Leto 2009 bo torej za ZKB zeleno leto, to je leto barve pomladi, ki plodi nova upanja. (du.ka.)

ŠOLA MILČINSKI Silvestrsko zimovanje Snežinka

Združenje staršev Osnovne šole Frana Milčinskega s Katinare tudi letos organizira silvestrsko družinsko zimovanje Snežinka v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrta do višje srednje šole). Organizirali bodo smučarski tečaj, nočne sprehode, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, krpljanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežne gradove in igluje. Za vse dodatne informacije in prijavo se lahko pokliče od 24. decembra na telefonski številki 040-567751 in 320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcinski@gmail.com.

RADIJSKI ODER - Člani gledališke skupine gostovali v Stuttgartu

Z Medvedkom Pujem pri izseljencih

S predstavo so popestrili miklavževanje za otroke Slovencev, ki živijo v Stuttgartu in Pfullingenu - Obisk Trubarjevih krajev

Prijazni medvedek Pu, ki ga večina otrok pozna bolj iz Disneyjeve risank kot iz knjige, je v pretekli sezoni Gledališkega vrtljaka zaživel tudi na odru v domači produkciji Radijskega odra. Letos se še nadaljuje uprizoritve te igrice, tako v domačih dvoranih kot v Sloveniji. V začetku meseca pa so z njo gostovali tudi v Trubarjevih krajih, v Nemčiji. Dr. Zvone Štrubelj, ki upravlja veliko slovensko župnijo v Stuttgartu, si je namreč zamislil posebno Miklavževo darilo za svoje male farane: poleg običajnega miklavževanja še pravo odrsko predstavo. Čeprav Medvedek Pu ni Miklavževa igrice, pa ima v sebi sporočilo, ki je prav v Miklavževem času zelo blizu otrokom: da s prijaznim darilcem, pa čeprav majhnim in skromnim, lahko osreči prijatelja, ki se počuti zapuščen in pozabljen.

Igralci (večinoma izhajajo iz Slovenskega kulturnega kluba, nekateri pa so že člani Radijskega odra) so se v Stuttgart odpeljali z majhnim avtobusom, ki pa je bil dovolj velik, da so nanj naložili sceno, kostume in svojo prtljago, nekaj spremljevalcev, pa še nekaj zabojev otroških knjig založbe Mladika. Prvi nastop so imeli v soboto, 6. decembra, v Stuttgartu. Slavje se je začelo z mašo v cerkvi sv. Konrada, nadaljevalo pa v dvorani, ki spada k cerkvi. Za male in velike goste so tam postavili mize s slovenskimi dobrotami, ob mizah pa so sedeli gledalci (nad sto ljudi) in kar od tam sledili igrici. Potem je g. Štrubelj poklical na oder malčke slovenskega župnijskega vrta in sobotne šole, da so zapeli in recitali sv. Miklavžu na čast. Nazadnje pa je prišel še sveti Miklavž v spremstvu anđelčkov in hudičkov (tudi ta del so oblikovali mladi iz Trsta) in obdaroval vse malčke s sladkarijami in lepo knjigo.

Naslednja predstava je bila v nedeljo popoldne v Pfullingenu, kjer so po maši s krstom slovenskega novorojenčka igralci nastopili kar v cerkvi, potem pa se je miklavževanje s praznovanjem in petjem nadaljevalo v bližnji dvorani.

Kljub temu, da se je bilo treba stalno prilagajati novim prizoriščem in novim okoliščinam, sta oba

Tržaški gledališčniki so nadvse popestrili miklavževanje za otroke slovenskih izseljencev v Nemčiji

nastopa stekla kar najbolje. Poleg vaje v prilagajanju sta nudila mladim igralcem dosti novih spoznanj in zadoščenja. Vsem je bilo seveda žal, da je bilo prostega časa bolj malo. Kljub temu pa le zadosti, da so v Stuttgartu obiskali muzej Mercedes in slavni pisani božični sejem; zadnje jutro pa jih je dr. Štrubelj vodil po Trubarjevih poteh tako po Derendingenu kot po prelepem Tübingenu. V evangeličanski cer-

kvi, kjer je Trubar deloval in kjer naj bi bil tudi pokopan, je dr. Štrubelj podal pravo predavanje z živahnimi in zanimivimi podrobnostmi, ki jih je sam odkril v zvezi z njim, v Tübingenu pa se osredotočil predvsem na obisk stavbe, kjer je nekoč delovala tiskarna, v kateri je zagledala luč prva slovenska tiskana knjiga.

Lučka Susić

LJUBLJANA - Mladinska knjiga

Slovenske osebnosti razvrščene od A do Ž

Izšel je veliki slovenski biografski leksikon, ki se razlikuje od svojih prehodnikov

Slovinci smo imeli - poleg z biografskimi gesli bogate Enciklopedije Slovenije in iz nje razvitega Slovenskega velikega leksikona - do nedavnega dva »prava« biografska leksikona. Torej izdaji z zbranimi, pregledno urejenimi življenjepisnimi podatki in dosežki pomembnih ljudi slovenskega rodu pa tudi za slovensko umetnost in znanost pomembnih tujcev. Prvi, nacionalni Slovenski biografski leksikon, obsega 15 zvezkov in v štirih knjigah upošteva blizu 5000 imen, nastajal pa je kar 66 let (1925–1991); drugi, dvajset snopičev obsegajoči, bolj lokalno usmerjeni Primorski slovenski biografski leksikon s 4500 osebnostmi pa je izhajal 21 let (1974–1994).

Ti letnici kažeta, da obsežnih referenčnih del ni mogoče sestaviti na hitro, in hkrati, da njihova vsebina, kar zadeva sodobnike in zlasti mlajše ustvarjalce, vsaj deloma zastari, preden se uredniško delo zaključi. To pomanjkljivost založniki praviloma popravijo v dodatnem zvezku z dopolnili in popravki ter imenskim kazalom. Današnje digitalne tehnologije seveda omogočajo hitrejšo, tako rekoč sprotno posodabljanje podatkov, kar pa je, vsaj v naših razmerah, bolj želja kot realnost.

Vrzel, ki je nastala odkar obeh starejših leksikonov ni več mogoče dobiti, vsaj v celoti ne, zdaj zapolnjuje, znova v klasični tiskani obliki, veliki slovenski biografski leksikon od A do Ž. Izdaja se že na prvi pogled razlikuje od predhodnih: po številu strani zaostaja za prvim biografskim leksikonom, obravnava pa več osebnosti. Vse to kaže, da sta oba starejša leksikona v navajanju podatkov veliko bolj izčrpna in temeljita, kot je novi. Vanj je

namreč vključenih več kot 13.800 predstavitev oziroma gesel, ki jih spremlja 1625 fotografij in portretov; teh obe starejši izdaji sploh nimata.

Različni pristopi so, poleg večjih tehnoloških možnosti na pragu 21. stoletja, predvsem posledica kriterijev urednikov in sestavljalcev ter usklajevanja njihovih prispevkov.

Tudi v novem biografskem leksikonu, ki sta ga uredila Tončka Stanonik in Lan Brenk, je namreč mogoče najti zelo izčrpne predstavitev, čeprav sicer prevladujejo jedrnat in stvarni prikazi. Tako je na primer Antonu Mahničju posvečenega izjemno veliko prostora, kar nekaj več kot polna stran v knjigi, njegovemu za slovensko kulturo pomembnejšemu sodobniku, pesniku Simonu Gregorčiču pa le 26 enokolonskih vrstic!

Uporabne vrednosti starejših in najnovejše strnjene objave bio-bibliografskega gradiva na najrazličnejših področjih pomembnih Slovencev seveda ni mogoče tehtati zgolj ali v prvi vrsti s številčnimi merili. Vrlina velikega slovenskega biografskega leksikona je zagotovo v tem, da upošteva tudi več tisoč osebnosti, ki so nekaj omembe vrednega prispevali v zakladnico naše kulture in umetnosti, znanosti pa tudi športa in drugih dejavnosti, ki jih doslej ni zajela še nobena sorodna izdaja. In kot velja za enciklopedije, leksikone, slovarje in drugo referenčno literaturo, je tudi tukaj mogoče reči, da največ, če že ne vsega, ponujajo samo vsi skupaj.

Iztok Ilich

SEŽANA - Koncert v Kosovelovem domu

Maraton za dva klavirja

V okviru glasbenega abonmaja sta nastopili pianistki Tamara Ražem in Aleksandra Češnjegar Glavina

Solistki sta tudi priznani pedagoginji

V okviru glasbenega abonmaja Kosovelovega Doma sta v soboto nastopili pianistki Tamara Ražem in Aleksandra Češnjegar Glavina; obe sta priznani pedagoginji, Tamara Ražem poučuje na Glasbeni Matici v Trstu ter na Glasbeni šoli Sežana, srbska pianistka pa je zaposlena kot profesorica klavirja in korepetitorica na Glasbeni šoli Koper; skupno umetniško pot sta začeli pred letom dni in v razmeroma kratkem času želi že odmevne uspehe. Koncert je imel dolg in bogat uvod, kajti pričel se je z nastopom dveh mladih gojenk GŠ Koper, ki sta se že večkrat uspešno izkazali na tekmovanjih: Mia Guček in Ana Žunič sta predstavili Otroške igre op.22 Georgesa Bizeta za klavir štiriročno, v katerih sta dokazali lepo uigranost in smisel za tehtno oblikovanje glasbenih misli, nato pa sta zairgali dva stavka iz Suite op.17 Sergeja Rahmanina in zaključili svoj nastop z virtuosnimi Variacijami na Paganinijevo temo Witolda Lutoslawskega. Škoda, da sta bila koncertna klavirja postavljena nekoliko v ozadje, razlog je bil nastop godalnega orkestra Glasbene šole Postojna, ki se je predstavil po mlademu duu z duhovitim Živalskim karnevalom Camilla Saint-Saensa. Tudi v tej skladbi sta namreč prisotna dva kla-

virja, njuna vloga pa se prepleta z orkestrom, kjer igrajo poleg godal tudi pihalci in tolkačec. Pri klavirjih sta sedela profesorja Snježana Pleše in Edvard Popit, mladi ansambel pa je vodila prof. Marinka Kukec Jurič, pedagoginja, ki sicer dirigira tudi simfonični orkester združenih primorskih glasbenih šol. Dirigentka je z orkestrom ubrala previden tempo, da ansambel ni tvegala ritmičnih razkolov; partitura je bila skrbno nastudirana, seveda ni bilo pričakovati razposajene brezskrbnosti, ki jo ansambel lahko doseže le na višji zrelosti stopnji, nekateri odlomki pa so zavneli prav ljubko.

Klavirja sta bila končno postavljena v ospredje za koncert dua Ražem-Češnjegar: obe pianistki imata za seboj že veliko raznovrstnih izkušenj, se pa še vedno izpopolnjujeta pri mojstru Konstantinu Boginu, ki jima vliva, poleg skrivnosti ruske šole, veliko postvarjalnega žara. Tehnično zelo zahtevno Suito op.17 Sergeja Rahmanina sta pianistki odigrali s polnim zvokom in samozavestnim zamahom ter druga drugo dopolnjevali med pretakanjem glasbenih idej, ki morda ne sodijo v višek klavirske ustvarjalnosti, so pa lep izvir za virtuosno podajanje.

Bolj preprost, a veliko bolj preta-

njen je klavirski koncept Francisa Poulencja: izbrušeni francoski okus se izraža v elegantnih in originalnih harmonijah in se zna izogniti banalnosti z nepričakovanimi tematskimi zasuki. Pianistki sta tu izpostavili svojo zrelost in z lahkotnostjo ter agogično svobodo interpretirali L'embarquement pour Cythere, nato sta se predali romantični, toda prav nič osladni Elegiji, svoje najboljše adute pa sta pokazali v prelepem Koncertu za dva klavirja v d-molu. Aleksandra Češnjegar je razodela svojo intimno muzikalnost, fraze je nasličila z globokim občutkom, skupni igri pa je Tamara Ražem vtisnila pečat markantne osebnosti, ki se v izzivu z odlično partnerico dodatno motivira ter predaja glasbenemu toku s prekipeva-jočim temperamentom. Pianistki sta zablesteli tako v briljantnih pasażah kot v sladki zamaknenosti Larghetta, izvedba je bila vseskozi mikavna in prepričljiva, kajti duo se nikoli ni prepustil ohlapnosti, temveč gradil in stopnjeval svojo interpretacijo s prodornostjo dovršenih umetnic. Sežansko občinstvo je odlični pianistki nagradilo z dolgimi aplavzi in si kot dodatek prisluzilo poskočno Tarantello Dmitrija Šostakoviča.

Katja Kralj

PORDENON - Pesmi in komentarji

Francesco Guccini ironičen in zavzet

»Sedite, prosim.« Francesco Guccini je nedavni koncert v Pordenonu začel kot profesor, ki stopi v razred, profesorski nastop pa je ohranil do konca dobri dve uri trajajočega koncerta. Pesmi s preprostimi besedami, a prodornimi besedili, je razlagal, jim določil nastanek in pomen, kar predstavlja nasprotje z Dylanom, De Gregorijem in drugimi kantavtorji, ki se zadržanosti in neberljivosti redko odrečejo. Guccini je drugačen tudi zato, ker ne piše, da bi reševal ali razumel, ampak preprosto zato, da bi beležil, kot je ugotovil Roberto Vecchioni.

V pordenonski športni palači je precej spominjal na Gaberjo, saj je glasbi dodajal dovtype in razmišljanja. Še pred prvo pesmijo, običajno uverturno Canzone per un'amica, je dal duška svojemu humorju. »Lahko bi vam rekel levičarski 'fannuloni' ali kuku,« se je lotil italijanske vladajoče garniture pred prvim sklopom pesmi.

Izbor iz štiridesetletnega opusa je bil precej drugačen od tistega, ki ga je ponujal zadnja leta. Rahlo drugačni so bili tudi aranžmaji, melodije pa nespremenjene. Zapel je tudi intimistično Canzone delle osterie di fuori porta, ki je pred tedni nehoti zadobila še družbeni pomen. »V Bologni gostilne zdaj zapirajo pred deseto zvečer,« je dejal Guccini, »seveda si lahko predstavljate, da sem na strani tistih, ki so nenedoma prikrajšani za nočno shajanje.«

Niz razpoloženjskih pesmi je dopolnil z Vedi cara, Canzone quasi d'amore, Incontro, Ti ricordi quei giorni in Farewell, nakar je postregel z novima skladbama, ki še čakajo na prenos na ploščo.

Su in collina je priredba bolonjske ljudske pesmi. Guccini jo je poitalijancil, zvesti kitarist Flaco Biondini jo je pretil v učinkovito melodijo, ki ji El-lade Bandini z ubranim bobnanjem daje srhljivo podlago. Gre pač za zgodbo ubitega partizana, Guccini pa jo je v petek pikro posvetil ministru Gasparriju in Giampaolu Pansi.

Drugo novost je predstavljala Il testamento del pagliaccio, verzifikacija namišljene oporoke pajaka. »Pajaci smo mi vsi,« je dejal Guccini, ki je s cirkušskimi prizvoki zapel o svetu, kjer so ljudje žrtve laži in nepoštenosti, zaradi česar je ravno življenje največja burka.

Ironične pripombe je Guccini namenil še sebi in svojim spremljevalcem, zlasti klaviristu Vinciju Temperu, ki bo (res?) nadomeščal dirigenta Pregadia v popularni oddaji Corrida. »Čestitke, maestro!« je Guccini zabundral svojemu klaviristu. »Še mi bomo šli tja, jaz kot plesalec modernih pesmi, Flaco pa kot baletni plesalec.« Prav kitarist Flaco se je v petek najbolj izkazal. Z Guccinijem je zapel balado o Don Kihotu, s katero je koncert najbrž dosegel vrhunec, saj je občinstvo vstalo in preglašalo pevca. Sledile so Cirano, Il vecchio e il bambino, Auschwitz in Eskimo, pred katero se je emilijski kantavtor spomnil, da je plašč kupil po spustu v Trst z openskim tramvajem med vojaških in banovski kasarni.

Pred pričakovanim koncertom, kajpak La locomotiva, je emilijski kantavtor zapel še Un altro giorno è andato in neizbežno Dio è morto, presentil pa je z nekaj takti ene najzgodnejših Presleyjevih uspešnic Blue Suede Shoes.

V pozdrav publikli in pisatelju Mauro Coroni, ki ga je čakal ob odru, je spil še četrta ali peti kozarec vina, kar mu publika nikoli ne zameri. »Po Baudelairu je vse dovoljeno,« je v zvezi z Guccinijem in njegovo ljubeznijo do vina dejal novinar Gianni Mura in s tem izrazil mnenje vseh Guccinijevih fanov, ki so do svojega ljubljena zelo razumevali. Prizanesajo mu občasne glasovne kikske in navidezno lenobo pri petju, kaj šele rastoči trebuhi ali plavo srajco na črnih hlačah.

Peter Verč

INTERVJU - Jutri v izvenabonmajski ponudbi SSG gledališka predstava Senca tvojsa psa

»Završana lahko zamudite, gospoda Brela pa bi bilo škoda«

Na velikem odru bodo zaživel šansonci in življenje Jacquesa Brela - Velik uspeh kritike in publike

Ekspresivna obraza igralca Braneta Završana

KROMA

Igralec in režiser Brane Završan bo jutri nastopil na velikem odru tržaškega Kulturnega doma z »gledališko-glasbeno monodramo« *Senca tvojsa psa*. Predstavo, v kateri predstavlja belgijsko-francoskega kantavtorja Jacquesa Brela, ki se je v zgodovino francoskega šansona vpisal z uspešnicami *Ne me quitte pas* ali *Amsterdam*. Šestnajst šansonov (vsi prevodi so Završanovi) se prepleta z izseki Brelovih intervjujev: ne torej zgolj koncert, ampak tudi dogodek, v katerem se lušči Brelova osebnost. Predstava, ki je požela velik uspeh tako pri kritikih kot občinstvu. »S tem, da je publiki in kritikom všeč, je morda že nekaj narobe,« se Završan posmeje, medtem ko mu obraz prekrije oblak dima iz njegove pipe.

Brala sem, da ste Brela spoznali že v otroštvu ...

Pripadam generaciji radia, v ranih 60. letih pri nas doma še ni bilo televizije. V tistih časih je bil radio zelo prisoten: spomnim se veliko avtorjev, predvsem francoskih in italijanskih, na primer Paty Pravo ali Mine, Brela pa tudi. Seveda nisem takrat razumel nič, neka fascinacija pa je verjetno obstajala. Kaj več si ne bi upal reči, melodije sem začel prepoznavati kasneje. Seveda to ni neka virtuozna glas-

ba, danes si upam trditi, da je Brel glasbo vedno podrejal vsebini: glasba je bila zanj le dobra podlaga.

Z Brelom ste se ponovno srečali v Parizu.

Življenje me je zaneslo na Francosko, kjer sem ga pravzaprav spoznal in začel razumeti: najprej s spoznavanjem jezika, nato najbrž zaradi svoje takratne starosti. Že pred dvajsetimi leti sem se odločil, da želim njegove pesmi predstaviti tudi slovenski publikli, ki ne govori francosko. Tako me je zadel in prizadel, da se mi je zadeva zdela vredna. Sledili so prvi prevodi, taki, da me je sram pred samim seboj, saj sem hotel z njimi Brela popraviti: da bi bil v slovenščini še bolj poetičen in poetski, kot je v resnici bil. Skratka: nisem razumel, da je ta človek govoril zelo konkretno. Danes mi je jasno, da je to njegova velika odlika: ni se prodajal za poeta, ponavljal je, da je »le« šansonjer, ki piše pesmi. Kljub tej formi pa je bil zelo jaseen, konkreten, istočasno pesniško metaforičen, če se lahko gledališko izrazim pa ima v zgodbi, ki jo pripoveduje skozi svoje šansone, vedno tudi dobro dramaturgijo. In to je najbrž ključ, zaradi katerega sem se odločil, da naredim gledališki in ne »zgodlj-

glasbeni dogodek: Brel je zelo ekspresiven, prav tako njegova poezija, ki omogoča identifikacijo tako gledalcu kot izvajalcu. Moj namen ni bil imitirati Brela, bog ne daj, ampak podoživeti njegove zgodbe.

V svojem času je bil Brel (1929-1978) nekako prelomen, kaj pa lahko njegovi šansonci povedo današnjemu poslušalcu?

Prelomna je najbrž bila njegova brezsramna neposrednost, Brel pa je še danes aktualen, ker je univerzalen. Ni sicer res, da se ni Brel z ničemer oklepal svojega obdobja, ampak že takrat se je loteval univerzalnih vprašanj: v svojih šansonih je govori o flamskem in katoliškem vprašanju, o ljubezni, ki je seveda brezčasna, forma in metafora pa zdržita tudi danes.

Niti slučajno nisem pričakoval tako dobrega odziva, tako starostno kot socialno različne publike, ki spremlja mojo predstavo. Mislim, da gre pač za pozizkus, za nek moj fantazem, s katerim se soočam po dolgih letih odlašanja, in sploh nisem vedel, ali mi bo uspelo, ali bo slovenskim gledalcem všeč.

Najbrž ste se ravno zaradi Brelove univerzalnosti odločili, da šansone izdate tudi na plošči?

Za izdajo plošče se je odločil direktor založbe Didakta in kot so me opozorili moji glasbeniki, se zadnja leta ne dogaja ravno pogosto, da se založba sama ponudi ... K temu je gotovo pripomoglo njegovo osebno navdušenje nad šansonci. No, v Mladini je pravkar izšla recenzija s petimi plusi, kar se baje tudi ne dogaja pogosto, o plošči pa so zapisali, da je šanson za sladokusce in kandidat za domačo ploščo leta.

Tu moram absolutno omeniti glasbenike: Žiga Golob na kontrabasu, Krunoslav Levačić na bobnih in Uroš Rakovec na kitari, neke vrste aktivistični angeli varuhi. Vse priredbe so delo teh prijateljev, ker za prijatelje pravzaprav gre: delali smo v naši domači kuhinji ... in naš edini sponzor je bila moja žena Lučka (igralca Lučka Počkaj, op. nov.), ki nam je vztrajno kuhala.

Zlasti bi rad izpostavil Žigo, s katero najdlje prijateljujeva in s katerim sva si zelo blizu in zaupljiva drug do drugega: včasih si pokaževa, kaj kdo napiše, in to tudi takrat, ko te je sram pred samim sabo, kaj šele pred drugimi. Tako je bilo tudi z Brelom in moji prvi prevodi, Žiga pa se je v projekt zelo hitro zaljubil.

S katerimi občutki se vračate na deske Slovenskega stalnega gledališča?

Vedno z veseljem. Trst je že nekako moj, kar dober del mojega življenja sem preživel tu, če nanizam minute, ure, dneve, tedne: to je obdobje, ki ga ne morem, a niti nočem zbrisati.

Istočasno je pogled s tržaškega odra zelo prijeten: kljub temu, da je dvorana enormna, je kontakt s publiko dober, tega pa nimajo vsi teatri.

Tu je cel kup atributov, ki so samo lepi, je pa tudi neka dobra naveza, dejansko veliko zaupanje Marka Sosiča, ki mi je takoj rekel: pridi.

Predvsem pa je ljubo priti z Brelom. Jaz sem samo prinašalec in sem vesel, če ga je lahko kdor koli deležen. Zato ne zamudite gospoda Brela: Završana lahko, Brela pa bi bilo škoda. Mislim, da je vredno ...

Poljanka Dolhar

NOVA GORICA

Poklon Messiaenu in noviteta Mlakarja

Glasbena šola Nova Gorica je bila gostiteljica prvega izmed treh koncertov v okviru GM odra Glasbene mladine Slovenije. Trije mladi primorski glasbeniki, združeni v triu Klavilina in violončelist Jošt Kosmač so se predstavili v izvedbi zahtevnega Kvarteta za konec časa Oliviera Messiaena, na programu pa je bila tudi noviteta Polna luna, ki jo je novogoriški skladatelj Marijan Mlakar napisal prav na pobudo odličnih mladih glasbenikov. Krajša, ritmično razgibana, duhovita skladba je navdušila tako občinstvo kot izvajalce, ki so v njej odkrivali tako jazzovske elemente kot etno motive in jih dovolj precizno, doživeto in tudi sproščeno povežali v celoto. Violončelistka Mojca Gal, pianistka Sara Rustja, klarinetist Sandi Vrabec in čelist Jošt Kosmač so se s krstno izvedbo skladbe maksimalno približali hotenjem skladatelja.

Pravo nasprotje Mlakarjevi glasbeni noviteti ostrega karakterja, v kateri pa se »oglašajo« tudi krajše lepe melodije, je seveda Kvartet za konec časa Oliviera Messiaena. Člani tria Klavilina in Kosmač, ki tudi sicer veliko pozornosti namenja delom sodobnejših skladateljev 20. stoletja, so ob letošnji stoti obletnici Messiaenovega rojstva kot poseben postvarjalni izziv izbrali njegov Kvartet, delo, v katerem je francoski mojster s pomočjo posebne zvočnosti, neobičajnih ritmov in skrajnih tempov želel doseči črno časovnega in posvetnega. Mladi glasbeniki so obsežno, osem stavčno skladbo izvedli zgledno in poglobljeno, čeprav je interpretacija v marsičem še razkrivala zadržanost mladih izvajalcev do te velike glasbene umetnine, odstirala njihovo očitno zavedanje, da je za umetniško bolj popolno in zrelo izvedbo potreben še čas A kljub zapisanemu so glasbeniki dokazali, da bodo slej ali prej lahko kos tudi takemu velikemu programskemu zalogaju, da njihova skupna igra - z občasnimi mentorstvom pri znanem slovenskem klarinetistu Matetu Bekavcu - raste in obljublja, da bo slovenski glasbeni prostor bogatejši še za eno izvrstno komorno zasedbo. Messiaenov Kvartet za konec časa je namreč tudi v njihovi izvedbi vnovič uspel zaigrati dobrodošlo sporočilo današnjemu času, da močno pretiravamo s hitenjem in - vsaj na koncertu v Novi Gorici - je po izvedbi nastala tista redka nekajminutna tišina, ko je aplavz povsem odveč.

Tatjana Gregorič

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu do 15. februarja

Na ogled tudi »zamejske« ilustracije

Na osmem Slovenskem bienalu ilustracije razstavljata tudi Živa Pahor in Magda Starec Tavčar

Tudi 8. Slovenski bienale ilustracije poteka v znamenju zamejske ustvarjalnosti. Med 56. avtorji, ki svoja dela razstavljajo v galeriji Cankarjevega doma, sta tudi zamejski ilustratorki Živa Pahor (njena ilustracija skrajno desno) in Magda Starec Tavčar (njeni žabi desno). Poleg dvoletne ilustratorske bere so organizatorji bienala nadgradili s predstavitev ilustracij iz Štirih knjig Štefana Planinca, kateremu so podelili nagrado za življenjsko delo, in s homagem Mariju Preglju. Žirija, ki ji je predsedovala dr. Tanja Mastnak, je od 95 prijavljenih, na razstavo uvrstila 56 avtorjev. Kot je bilo poudarjeno na otvoritvi je v ilustraciji mogoče prepoznati eno od najbolj življenjskih in prodornih, čeprav nekoliko »odrinjenih« in »obrobni« disciplin likovne umetnosti. Zato je Slovenski bienale ilustracije, ki je bil v sodelovanju z ilustratorsko sekcijo Zveze društev slovenskih likovnih umetnikov prvič zasnovan leta 1993, nedvomno najpomembnejša

tovrstna prireditev na Slovenskem. Tudi tokrat je razgrnil najboljše ustvarjalne dosežke, obenem pa poudarja tudi pomen ilustracije za

oblikovanje likovnega gledanja mladih in najmlajših. Ilustraciji pa poleg knjižne bienale zagotavlja tudi galerijsko potrditev.

Živa Pahor na bienalu razstavlja eno od ilustracij, ki jo je pripravila za revijo Galeb za serijo Nagajivih Darinke Kobal, Magda Starec Tavčar pa ima štiri ilustracije iz knjige Anamarije Volk Zlobec Štiri zgodbe izpod odeje. Skoraj istočasno z odprtjem bienala so pri založbah Mladika, Goriška Mohorjev in Zadruga Novi Matajur letos izšle tri nove knjige z ilustracijami te avtorice. Bienale ilustracije bo v galeriji Cankarjevega doma na ogled do 15. februarja 2009.

ŠTEVERJAN - Dobrodelni večer na temo boja proti rakastim obolenjem

S preventivo proti boleznim in hkrati občutku nemoči

V ospredju rak pri ženskah in mladih - »Kolikor je mogoče, podpirajmo raziskavo«

Polna števerjanska dvorana (levo) in zdravnik iz Aviana, goriški rojak Simon Spazzapan (desno)

BUMBACA

Že tretje leto je dobrodelni večer, posvečen osveščanju o rakastih obolenjih in podpori raziskavam na tem področju, privedel v Števerjan veliko ljudi. Na pobudo domačinke Sonje Marassi Bednarich in njene družine sta ga v ponedeljek priredili družini Francišek B. Sedej in Briški grič pod pokroviteljstvom vaše občinske uprave in v sodelovanju z domačo župnijo, ki je dala na razpolago dvorano Sedejevega doma.

Po treh pesmih, ki jih je pod vodstvom Bogdana Kralja odpela moška vokalna skupina Sraka, je župan Hadrijan Corsi pozdravil navzoče, za sodelovanje in pozornost se je zahvalil štirim zdravnikom, gostom iz Aviana, in pa pobudnikom posrečene zamisli. Irena Bednarich je v kraj-

šem uvodnem nagovoru povedala, da bodo prihodnje generacije verjetno obravnavale raka kot »kugo našega stoletja«. Tudi v zadnjem letu so mnoge, bolj ali manj poznane osebe odšle zaradi te bolezni. »Ali moremo res bivati v prepričanju, da smo nemočni?« se je vprašala in dodala: »Prav gotovo ne smemo čakati, da tudi sami zbolimo, da se z boleznijo začnemo seznanjati, zato je posebej pomembno, da se posvetimo preventivi, ki je v nekaterih primerih ne samo možna, ampak tudi izredno učinkovita.« Kolikor je mogoče, podpirajmo raziskavo, saj je prav po zaslugi neutrudnega dela zdravnikov in raziskovalcev življenje mnogih naših dragih rešeno ali pa vsaj podaljšano. Koristno je že se

za trenutke ustavit, se zgledovati po tistih, ki so bolni; oni nas lahko naučijo, kaj je v življenju prioriteto in kaj ne.

Zanimivi večer, ki je bil letos posvečen »ženskim« rakom in posebnemu oddelku onkološkega centra CRO v Avianu, kjer se zdravijo mladi, je nato povezoval goriški rojak, sam tudi cenjen zdravnik centra CRO, Simon Spazzapan. Sonji Bednarich se je zahvalil za njeno trdno in pokončno držo, s katero daje moč tudi zdravnikom, da nadaljujejo svoje delo. Predstavil je svoje tri kolege, ki so ob njem sodelovali na števerjanskem srečanju in ki vlagajo veliko energijo in vneme ne le v kakovostno strokovno delo v bolnišnici, ampak tudi v take in podobne informativne pobude, ker se zavedajo njihovega pomena. Samuele Massarut, izkušen kirurg in bodoči primarij oddelka za raka na dojki, je s pomočjo diapozitivov spregovoril prav o tej obliki rakastega obolenja, ki je najpogostejša med ženskami. Nakazal je epidemiološke, psihološke, diagnostične in terapevtske vidike bolezni, pri tem pa je poudaril nujno po rednih kontrolah in novej-

še prijeme pri zdravljenju. Specialist za t.i. ginekološka rakasta obolenja, Roberto Sorio, je nazorno prikazal razlike med rakom na jajčniku in tistim v materničnem vratu. Vzrok za slednjega je virus HPV, proti kateremu obstaja učinkovito cepivo. Maurizio Mascarin, po formaciji pediater, odgovoren za otroška rakasta obolenja, »živi za svoje paciente, skupno z njihovimi starši se bori za njihovo življenje,« je povedal Spazzapan. To je zdravnik, ki je v Avianu, prvi v Italiji, postavil na noge manjši, poseben oddelek za mlade od 14. do 24. leta. Sami otroci in mladi, ki jim je prislunil, so ga privedli do tega, da je nekaj prostorov »prilagodil« njim. V barvnih sobah imajo televizijo, DVD-predvajalnik, računalnike, prek katerih se povezujejo z zunanjim svetom, table in dnevnike, v katere veliko pišejo. Na razpolago imajo knjižnico s knjigami, ki jih darujejo njihovi zdravi vrstniki; sodelujejo s šolo in s prostovoljci. Na tak način - kot tudi priča knjiga z odlomki iz dnevnikov in zgovornimi fotografskimi posnetki - živijo bolj kakovostno in se tudi lažje spopadajo z boleznijo.

GORICA

Prizadeti: fundacija nudi oporo šolam

Osemdeset tisoč evrov Fundacije Goriške hranilnice bo letos namenjenih pobudam za pomoč in integracijo prizadetih otrok v osnovne ter nižje in višje srednje šole. Lani je fundacija temu namenila 60 tisoč evrov, predlanskim pa 40 tisoč. »Država kriči denar, mi pa smo finančno pomoč povečali,« pravi Franco Obizzi, predsednik fundacije. »Osemdeset tisoč evrov pomeni skoraj dva odstotka celotnega našega podpornega sklada. Toliko denarja namenimo enemu samemu projektu, kar zgovorno priča o tem, da vanj močno verjamemo,« pristavlja generalni tajnik ustanove Giuseppe Bragaglia. Za to se je fundaciji posebej zahvalil Mario Brancati, podpredsednik pokrajinske koordinacije prostovoljnih društev, ob njem pa še goriški šolski skrbnik Paolo Biasiol, ki je navedel, da z denarjem fundacije bodo pomagali 160 učencem iz goriške pokrajine od skupnih 383, ki jim je zdravstveno podjetje priznalo prizadetost ali potrebo po specifični pomoči. Naj omenimo, da so med prejemniki podpore tudi slovensko didaktično ravnateljstvo iz ulice Brolo (2.019,97 evrov), nižja srednja šola Trinko (2.034,99 evrov), večstopenjska šola Doberdob (1.991,64 evrov), licejski pol Trubar-Gregorčič (78,33 evrov) in tehnični pol Cankar-Vega-Zois (2.234,99 evrov).

Brancati je poudaril, da je goriški projekt za šolsko integracijo prizadetih otrok edini primer v Italiji in da je namenjen predvsem vzgojnemu dejavnostim, vključevanju šolarjev v razrede in reševanju težav, ki sproti nastajajo. Te učence že spremljajo podporni učitelji oz. profesorji, ki pa ne pokrivajo vseh njihovih potreb. »Omočamo jim kakovostni skok, saj je pomoč bolj kvalificirana in kvalitetnejša,« je naglasil in opozoril, da bi dodatna sredstva potrebovali na Trziškem, kjer so šole v stiski zaradi priseljenskih dinamov, saj se pogosto dogaja, da morajo poskrbeti za pomoči potrebne šolarje srednje leta in z denarjem, ki ga za to nimajo.

ŠTEVERJAN - Božičnica vrtca in osnovne šole Alojz Gradnik

Staršem prepevali v štirih jezikih

Otroci so se izkazali s pevskimi in glasbenimi točkami, trem učenkam - Sari Soban, Micheli Sbuelz in Katii Komjanc - so izročili priznanje

Otroci števerjanskega vrtca med torkovim božičnim nastopom

BUMBACA

Torkovo popoldne je bilo v števerjanski osnovni šoli prepejeno s harmoničnimi melodijami. Učenci osnovne šole Alojz Gradnik in otroci iz števerjanskega vrtca so namreč staršem in ostalim gostom, ki so napolnili dvorano, voščili vesele božične praznike s programom božičnih pesmi.

V okviru projekta Kako lepo je biti muzikant so pod vodstvom učiteljice Michele De Castro in ob klavirski spremljavi Martine Valentincič zapeli božične pesmi v slovenščini, italijanščini, španščini in angleščini, znani napev Adeste fideles pa v latinščini. Pesmi so otroci spremljali z Orff glasbili, s palčkami, tolkalci, ksilofonom in z violino. Mali Peter je s trobotno

naznanil prihod sošolcev na oder, špansko pesem pa sta spremljavo na kitaro popestrila pogumni očka in njegov sin Jernej. Na božičnici so bile nagrajene tudi tri učenke - Sara Soban, Michela Sbuelz in Katia Komjanc -, ki so se najbolje odrezale med preverjanjem znanja iz glasbene teorije. Učenci so namreč od oktobra dalje sodelovali v vzgojnem glasbenem projektu, ki ga je vodila Michela De Castro.

Torkova božičnica v Števerjanu se je zaključila s skupno pesmijo Sveta noč. Sledilo je še družabno srečanje v organizaciji staršev; igrali so tombolo ter uživali tudi ob sladkih in slanah dobrotah, ki so jih pripravile skrbne mamice.

Otroci presenetili šolsko osebje s sladkim darom

Na torkovi božičnici so otroci števerjanske osnovne šole izkazali hvaležnost učiteljicam in ostalemu šolskemu osebju s sladkim darom. Podarili so jim piškote, ki so jih sami pripravili in spekli na kuharskem tečaju; za števerjanske šolarje ga je organiziral odbor staršev osnovnih šol didaktičnega ravnateljstva iz ulice Brolo. Udeležilo se je organo deset otrok, vsi dečki z izjemo ene same punčke. Očitno gre kuhanje moškimi bolj od rok... Tečaj - prvič so ga priredili lani - je tudi letos vodila izkušena kuharica Francesca Mattirollo ob pomoči Marinke Černic. Mali kuharski mojstri so del piškotov namenili šolskemu osebju, nekaj so jih odnesli seveda domov, s piškoti pa je vsak od njih sestavil tudi malo in sladko božično drevo.

NOVA GORICA - Proračuna za leti 2009 in 2010 danes v mestnem svetu

Predviden rekorden delež investicijskih odhodkov

Za milijon manj igralniških koncesij - Brulc nasprotuje širitvi igralništva v šempetrsko-vrtojbenki občini

Na današnji seji novogoriškega mestnega sveta bodo svetniki obravnavali predlog odloka občinskega proračuna za leti 2009 in 2010. Župan Mirko Brulc za pletov, kot pravi, ne pričakuje, bo pa to prvi preizkus obljubljenega sodelovanja med občinsko koalicijo in nekaterimi opozicijskimi strankami, ki so se strinjale s ponujenim Partnerstvom za razvoj občine. Sicer pa sta omenjena proračuna kljub gospodarski krizi višja od letošnjega: v prihodnjem letu znaša proračun 41,1 milijona evrov, v letu 2010 pa 39,9 milijona evrov. To pomeni, da sta proračuna od letošnjega višja za 4,1 milijona evrov ali 11 odstotkov oziroma za 2,6 milijona evrov oziroma 7 odstotkov. Poleg proračunov bodo novogoriški mestni svetniki danes potrjevali tudi načrt občinskih razvojnih programov med letoma 2009 in 2012. Predvidenih je za 83 milijonov evrov investicij, od tega naj bi bilo 45 milijonov evrov državnih oziroma evropskih sredstev.

»Proračun za prihodnje leto je povečan na račun 8,5 milijona evrov državnih

MIRKO BRULC

BUMBACA

nih oziroma evropskih sredstev. To predstavlja dvajset odstotkov vseh prilivov, kar je največji delež tovrstnih sredstev, kar jih je novogoriška mestna občina kdaj dobila,« pojasnjuje vzroke za višji proračun župan Brulc, ki še dodaja, da je za oba proračuna načrtovan tudi rekorden delež investicijskih odhodkov: prihodnje leto je ta 50-odstoten, v 2010 pa 47-odstoten, kar po njegovih besedah dokazuje, da sta proračuna investicijsko naravnana. V omenjenih letih občina tudi ne načrtuje večjih prodaj zemljišč. Med večjimi investicijami v razvojnih programih občine v pri-

hodnjih letih Brulc izpostavlja vložek v univerzitetni inkubator, dozidavo novogoriškega zdravstvenega doma, dokončanje obnove preostalih treh še neobnovljenih vrtcev v občini, centralno čistilno napravo, ki naj bi jo začeli graditi leta 2010, končali pa leto kasneje, in projekt varovanja vodnega vira Mrzlek. »Brez dodatnih investicijskih zadolževanj ne bo šlo, predvsem na račun velikega deleža evropskih sredstev. Zato bomo morali najeti kratkoročne premostitvene kredite,« opozarja župan. Občine morajo namreč evropski denar najprej same založiti iz lastnih proračunov, povrnjenega dobijo kasneje, zato so tovrstne investicije kljub vsemu velik zalogaj za občinske proračune.

Novogoriški občini pa se manjšajo prihodki od igralniških koncesij. Letos jih bo za milijon manj, kot so načrtovali, torej 7 milijonov evrov; enako vsoto pričakujejo tudi v prihodnjih dveh letih. Temu ob rob dodaja Brulc napoved, da bo novogoriška mestna občina nasprotovala širitvi igralništva na območju ICIT-a v so-

sednji šempetrsko-vrtojbenki občini. Družba ICIT iz Šempetra, katere večinski lastnik je Hit, je pri uradu za nadzorovanje prirejanja iger na srečo namreč že vložila zahtevo za pridobitev koncesije. »Igralniške ponudbe na tem območju je preveč, gostje so, porabe ni, stroški so veliki. Napovedana širitev pomeni konec Hitove Perle in Parka, saj s to širitvijo v Šempetru bi Hit delal konkurenco samemu sebi, obenem pa se pritožuje kako mu goste odvezemajo drugi igralni saloni,« je svoje stališče včeraj obrazložil Brulc.

Na novogoriški občini so doslej že večkrat poudarili tudi, da glede na krizo v gospodarstvu in večjo brezposelnost ne nameravajo kritiči denarja, ki ga v proračunu namenajo za socialo. V ta namen so predvideli šest odstotkov več sredstev kot letos oziroma 1,3 milijona evrov, za »nadstandard« pa namenajo kar 7,4 milijona evrov; iz tega fonda bo v bistvu mogoče črpati denar za različne oblike pomoči, so še pojasnili na novogoriški mestni občini.

Katja Munih

NOVA GORICA In Prime pridobil 10 milijonov evrov

Javna agencija za podjetništvo in tuje investicije je avgusta objavila prvi javni razpis za sofinanciranje projektov znotraj gospodarskih središč. V Goriški regiji se je na razpis prijavila družba In Prime s projektom izgradnje Tehnološkega parka. Projekt je v celoti vreden dobrih 24 milijonov evrov, v kar so vključeni samo stroški izgradnje in komunalne ureditve, zanj je bila zaprosena subvencija v maksimalni možni višini 10 milijonov evrov.

Ajdovska družba Primorje je skupaj s Salonitom, TKK Srpenico, Hidrio, Kolektorjem in Iskro Avtoelektriko spomladani ustanovilo družbo In Prime in na ta način vstopilo v projekt Energija, napredni materiali in tehnologija za trajnostni razvoj. »Izhajali smo iz predpostavke, da v regiji delujejo podjetja, ki imajo veliko znanja pri upravljanju energije v stavbah, pri energetsko učinkovitih pogonskih sistemih in pri uporabi naprednih materialov za povečanje energetske učinkovitosti ter pri uvajanju energetsko učinkovitih proizvodnih procesov. Projekti In Prime so namreč dobrodošli prav v času, ko se svet spopada z recesijo, saj računamo na večjo rast družb z razvojem in visoko dodano vrednostjo. S sodelovanjem z univerzami želimo visoke tehnološke rešitve spravljati kar najhitreje v prakso,« sporočajo iz Primorja.

Konec letošnjega novembra je In Prime prejel sklep, s katerim mu je bila dodeljena zaprosena subvencija v višini 10 milijonov evrov. Projekt bo tako delno financirala Evropska unija, in sicer iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Operacija se izvaja v okviru operativnega programa krepitev regionalnih razvojnih potencialov za obdobje 2007-2013. Tehnološki park (TP) In Prime bo lociran na štirih lokacijah v regiji: v Ajdovščini bo enota TP za gradbene panoge, razvoj veziv in betonov za aplikacije v gradbeništvu, v Anhovem enota TP za razvoj gradbenih materialov in tehnoloških procesov proizvodnje gradbenih materialov, v Idriji enota TP za materiale in tehnologije in v Šempetru pri Gorici enota TP za električne generatorje, električne in hibridne pogonske sisteme ter mehatroniko. Skladno z zahtevami javnega razpisa je potrebno v TP zagotoviti vsaj 4.500 kvadratnih metrov poslovnih prostorov za nova inovativno-tehnološka podjetja. Do leta 2017 jih mora nastati vsaj trideset in vsako mora imeti vsaj eno delovno mesto z visoko dodano vrednostjo. Posredno bo projekt vplival na povečanje delovnih mest v Goriški regiji, na zmanjšanje dnevne delovne migracije iz regije in nasploh na povečanje dodane vrednosti. (km)

ATER - Včeraj dopoldne krajša slovesnost v ulici Corsica v Gorici

Predali osem stanovanj

Čakalna lista še dolga - Z novogoriškim Stanovanjskim skladom načrtujejo skupen posvet o energetske varčevanju

Goriško podjetje za stanovanjske gradnje Ater je včeraj s krajšo slovesnostjo predalo namenu osem novih stanovanj. Šest izmed teh so že dodelili, ostali dve pa bosta v kratkem času dobili novega stanovalca. »Na podlagi čakalne lestvice, ki so jo izdelali leta 2006, smo dodelili vseh osem stanovanj. Dve družini sta se odrekli, ker stanovanji nista odgovarjala njunim potrebam. Čakalna lista pa je še zelo dolga, zato bomo kmalu izročili še ostala dva ključa,« so povedali na Aterju.

Predaja osmih bivališč je pomemben, a skromen odgovor na stanovanjsko stisko na Goriškem. Na ozemlju goriške občine je še preko 450 družin, ki so se pred dvema letoma uvrstile na čakalno listo. Ater zato že obnavlja poslopja v različnih predelih mesta; naslednja etapa je napovedana za februar ali marec, ko bodo v ulici Gallina v Stražcah predali namenu 25 novih stanovanj.

Včerajšnje slovesnosti so se udeležili goriški občinski odbornik za urbanizem Dario Baresi ter Aterjev predsednik Roberto Grion, direktor Sergio De Martino in ožji sodelavci. Med gosti sta bila tudi direktorica Stanovanjskega sklada iz Nove Gorice Nataša Leban in odgovorni za pravne zadeve Ivo Uršič. »Pred nekaj dnevi smo se namreč tudi mi udeležili položitve temeljnega kamna treh novih blokov, ki jih bo Stanovanjski sklad zgradil v bližini bivšega mejnega prehoda na Škabrijelovi. S sorodno ustanovo na slovenski strani gojimo prijateljske stike, si izmenjujemo izkušnje in sodelujemo na tehnični ravni. Februarja načrtujemo skupen posvet o energetske varčevanju, pri katerem bodo sodelovali naši in njihovi izvedenci,« je še povedal Grion. (Ale)

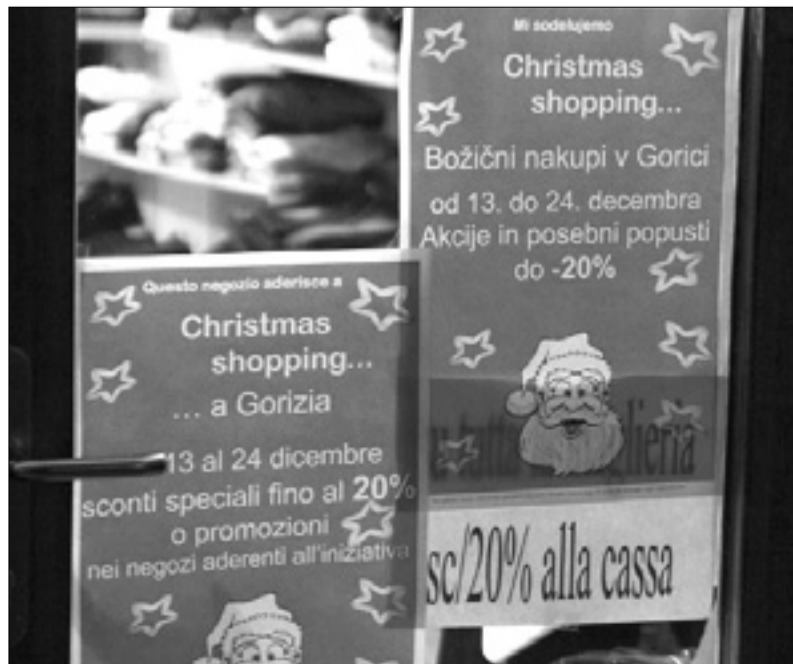
Novi Aterjev stanovanjski kompleks v ulici Corsica

BUMBACA

GORICA - Zveza trgovcev Ascom

Ob prazničnih nakupih poulične vabe tudi za otroke

Italijanski in slovenski lepaki na izložbah goriških trgovin

BUMBACA

V Gorici se danes začena niz pobud, s katerimi želi zveza trgovcev Ascom prispevati k prazničnemu vzdušju v mestnem središču. Do 24. decembra se bodo vsak dan med 10. in 12. uro ter med 15. in 19. uro trgovine, ki sodelujejo pri pobudi Christmas shopping, priklopile na postajo Radio Gorizia Uno, ki bo vrtele božične pesmi. Praznični nakupi z glasbeno spremljavo naj bi bili vabljivejši, pospešili pa naj bi jih zlasti popusti v trgovinah, ki so od sobote pristopile k pobudi. Le-te imajo na izložbah razobešene - prvič - ob italijanskih še slovenske lepake. V soboto pa se bo začel niz pobud za otroke, ki bo potekal vsako popoldne do božične vigilije. V soboto bosta na Verdijevem korzu potekala spektakel s dedkom mrazom in likovno tekmovanje, naslednjega dne dopoldan bo na obisk prišel dedek mraz, popoldan pa bo z balkanskimi ritmi popestrila skupina Radio zastava. V ponedeljek in torek bodo otroke zabavali tudi palčki in maskerji, hostese pa bodo ponujale sladkorno peno.

CEGLO - V posteljo z umetnostjo

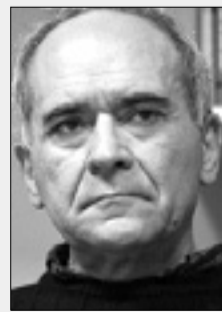
Besedni prebliski v Kebrovi kleti

V Kebrovi kleti v Ceglem je sredi minulega tedna potekalo zaključno srečanje enogastronomsko-umetniške pobude, ki je trajala več kot pol leta. Zamisel, ki je izšla iz vinogradniških in gostinskih krogov - deset briških gostincev in kletarjev z obeh strani meje v povezavi z desetimi likovnimi umetniki - so poimenovali V posteljo z umetnostjo, ker je imela namen privabiti goste v briško okolje zaradi tamkajšnje ponudbe vključno s prenočitvami, a tokrat povezane z ogledom umetniških del.

Okrog šestdeset prisotnih je pozdravil najprej gospodar vinogradniške domačije, Edi Keber, nato pa je spregovoril v imenu sodelujočih slikarjev in kiparjev Franco Dugo, ki je svoja dela razstavljal prav pri Kebrovih. Giovanni Fierro, ki je do nedavnega upravljal knjigarno Equilibri v Semeniški ulici in sedaj pri istoimenskem društvu prireja kulturne dogodke, je poskrbel za prisotnost

ALDO RUPEL

BUMBACA

treh piscev, ki so prebrali nekaj svojih pesmi in besednih prebliskov v italijanščini - Roberto Marino Masini, slovenščini - Aldo Rupel in furlanščini - Maurizio Benedetti; zadnja dva sta vsak svoje prevajala tudi v italijanščino. Za glasbeno kuliso je poskrbel trio Miš-maš (saksofon in dve kitari), za pokušno okusnih »griljajev« pa ekipa iz restavracije Sirk na Subidi. Kebrovo klet si je res vredno ogledati in iz nje tudi kaj »odnesti«. (ar)

NOVOST - Predstavili petvratno različico

V Bologni dvignili zaveso nad novo mazdo 3

Tudi mazda 3 ima novi 2.2-kubični turbodizelski motor

Najvidnejša novost bolonjskega Motor showa je bila najbrž Mazdina trojka. Gre za petvratno kombilimuzino, ki je na Japonskem znana z imenom „axela«. Sedanja, tretja generacija, prinaša marsikatero novost. Štirivratno različico so predstavili pred kratkim na mnogo bolj prestižnem salonu v Los Angelesu, za predstavitev modela „hatchback« pa so se odločili za Bologno. Mimogrede, spričo splošne krize in krize avtomobilске industrije nasploh, krožijo, kaže, utemeljeni glasovi, da +je letošnji Motor show najbrž zadnji, vsaj za nekaj let. A vrnimo se k mazdi 3. Notranjost avtomobila je oblikovana z očitim športnim pridihom. Povsem na novo zasnovana armaturna plošča je nekoliko pomaknjena proti vozniku, izdelana pa je iz kakovostnih in na otip prijetnih materialov, zlasti njen zgornji del. Merilniki imajo zdaj že značilno in oblikovno zelo učinkovito cevasto ohišje, prisoten pa je nov, večji informacijski zaslon. Prostornost se v primerjavi s predhodnikom, ni bistveno spremenila, optimalna izbira materialov, povečana trdnost šasije in vzmetenja pa so z zmanjšanjem tresljev pripomogli k zmanjšanju hrupa v potniškem prostoru.

Zunanost odlikuje športni in dinamični dizajn, posebno pozornost pa so namenili tudi varstvu okolja in varnosti nasploh, da o aerodinamiki sploh ne govorimo.

Vse različice bencinskih motorjev mazde 3 zagotavljajo sodobno okoljevarstveno tehnologijo, čemur prispeva v prvi vrsti na nanotehnologiji temelječi katalizator, kar omogoča znižanje redkih kovin kot sta platina in paladij.

Paleta motorjev mazde 3, namenjenih za evropsko tržišče obsega novi 2.2-kubični turbodizel, o katerem smo pisali pred kratkim, ko so ga vgradili tudi v večjo mazdo 6. Motor dopolnjuje že obstoječo paletu 1.6 in 2-litrskih bencinskih motorjev in 16-litrskega turbodizla. Gre za visokozmogljiv motor, ki se odlikuje z nizkimi emisijami in zmerno porabo goriva. Pri mazdi 3 predvidevajo dve različici tega agregata, s 150 in 185 KM. Oba motorja naj bi že sedaj ustrezala normativi Euro 5, čeprav, še ni znano, kaj bo v končni konsekvenci ta normativ zahteval. Kaj več bomo o novincu lahko povedali po dinamični predstavitvi, saj je bila bolonjska predstavitev zgolj statična.

Stran pripravil
Ivan Fischer

UIGA - Zmaga je šla novincu mitu

Izročili nagrado Evropski avto 2009

Pesimistične napovedi za prihodnje leto okrnile slavnostno vzdušje

Na bolonjskem Motor showu so italijanski novinarji združenja UIGA izročili pooblaščenemu upravitelju Alfa Romeo nagrado Evropski avto 2009, ki so, kot smo pisali pred časom, podelili mitu. Slovesnost je potekala, za razliko od prejšnjih let, v vse prej kot slavnostnem vzdušju, saj se tudi pri Fiatu, katerega del je tudi Alfa Romeo, pripravljajo na krizo, ki je že zajela avtomobilsko tržišče in ki bo prihodnje leto še hujša. Že leto so na italijanskem tržišču prodali kar 200 tisoč avtov manj kot v letu 2007, za leto 2009 pa so napovedi katastrofalne: predvidevajo namreč, da bodo pri nas prodali „samo« 1,85 milijona novih vozil, kar pa je, po našem mnenju, povsem fiziološka prodaja, saj je bilo v prejšnji letih tržišče napihnjeno, še zlasti proti koncu leta, z raznimi ponudbami, ki tovarnam niso prinašali dobička. V tem so bili pri Fiatu pravi mojstri

MOTOR SHOW - Znamka, ki se ne zmeni za krizo v avtomobilskem svetu

Infiniti se je predstavil italijanskemu občinstvu

Tako kupe kot crossover poganja 3700-kubični bencinski šestvaljnik

V Bologni je uradno doživela svoj krst v Italiji Nissanova prestižna znamka Infiniti. V ZDA in na Japonskem je bila znana že leta, sedaj pa prihaja tudi k nam. Med drugimi sta bila razstavljena dva modela 37 in sicer kupe G37 in mešanec EX37, ki je nekje na pol poti med kupejem, kombijem in terenskim vozilom. Obe vozili poganja 6-valjni 3700-kubični bencinar, ki zmore 320 KM in imata štirikolesni pogon. Sedemstopenjska avtomatika je skupna obema, kupe G37 pa ima po želji tudi 6-stopenjski ročni menjalnik.

Cene so primerne luksuznim vozilom: vtopna verzija kupeja velja 43.200 evrov, popolnejša pa 47.300, medtem ko boste za najpopolnejšo različico EX-a morali seči nekoliko globlje v žep, saj velja 50 tisoč evrov.

GOSPODARSKA VOZILA

Guštin
SERVICE PARTNER

OBRATNA CONA "ZGONIK" Ul. Proseška Postaja, 29/a - Tel. 040 225343 | email: assistenza@gustin.autogerma.it

NUDIMO VAM PREGLED:

- Kontrola filtra
- Splošna kontrola vozila
- BREZPLAČNO vam opravimo ozonsko sanifikacijo avtomobila

Danes bomo pod vplivom nizkega zračnega pritiska s centrom nad Hrvaško. Nad našo deželo bodo pritekali vlažni vzhodni vetrovi. Od jutri se bodo tokovi obrnili iz severa, tako da nas bo alpska pregrada varovala.

Nad Alpami, Balkanom in osrednjim Sredozemjem je plitvo območje nizkega zračnega pritiska. Od severa priteka nad naše kraje malo hladnejši in še vedno precej vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.41 in zahaja ob 16.22
Dolžina dneva 8.41

BIOPROGNOZA
Danes bodo vremenski vplivi na splošno počutje in razpoloženje ljudi še obremenjeni. Občutljivi ljudje bodo imeli značilne vremenske pogoje težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki. Priporočamo večjo previdnost.

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 23.26 in zahaja ob 11.27

PLIMOVANJE
Danes: ob 3.11 najvišje 30 cm, ob 9.17 najnižje -5 cm, ob 13.37 najvišje 5 cm, ob 20.23 najnižje -29 cm.
Jutri: ob 4.10 najvišje 34 cm, ob 11.06 najnižje -13 cm, ob 15.53 najvišje -2 cm, ob 21.25 najnižje -21 cm.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 12,5 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin	580	Piancavallo	250
Vogel	285	Forni di Sopra	250
Kranjska Gora	100	Zoncolan	280
Krvavec	170	Trbiž	310
Cerkno	80	Na Zlebeh	380
Rogla	60	Mokrine	280
Mariborsko Pohorje	50	Podkloster	200
Cvetta	250	Bad Kleinkirchheim	160zz

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Na zahodu dežele bo prevladovalo spremenljivo vreme, na vzhodu pa bo oblačno tudi z možnostjo padavin bodisi ob morju kot v nižinskem pasu. V hribovitem svetu bo snežilo nad okrog 500-700 m. Zjutraj bo ob morju pihala šibka burja.

Oblačno bo, padavine bodo zjutraj spet zajele vso državo, po nižinah v notranjosti Slovenije bo sprva povečini snežilo, čez dan pa bo ponekod sneg lahko prešel v dež. Na Primorskem bo zjutraj prehodno zapihala šibka burja, v severovzhodni Sloveniji pa bo pihal severni veter.

Zjutraj bo po vsej deželi prevladovalo oblačno vreme, popoldne pa delno oblačno do spremenljivo. Na Kraški planoti bo lahko rahlo deževalo. V Julijcih pa rahlo snežilo. Zvečer se lahko po nižinah pojavi megla.

Jutri bo oblačno, padavine bodo oslabele in popoldne v glavnem ponehale. V soboto bo delno jasno in suho.

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**.

Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009**, darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

> na pošti na račun št. 11943347

> Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT10 F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it